

බුද්ධ ධර්මය

DRAFT

ගුරු මාර්ගෝපදේශය

පළමුවන ශ්‍රේණිය

මුල් ළමාවිය සංවර්ධන හා ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
ශ්‍රී ලංකාව

විද්‍යුත් තැපෑල : info@nie.lk
වෙබ් අඩවිය : www.nie.lk

බුද්ධ ධර්මය

ගුරු මාර්ගෝපදේශය

පළමුවන ශ්‍රේණිය

මුල් ළමාවිය සංවර්ධන හා ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
ශ්‍රී ලංකාව

විද්‍යුත් තැපෑල : info@nie.lk
වෙබ් අඩවිය : www.nie.lk

බුද්ධ ධර්මය

පළමුවන ශ්‍රේණිය

ගුරු මාර්ගෝපදේශය

ප්‍රථම මුද්‍රණය - 2015

© ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ISBN .....

මුල් ළමාවිය සංවර්ධන හා ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
ශ්‍රී ලංකාව

වෙබ් අඩවිය : www.nie.lk
විද්‍යුත් තැපෑල : info@nie.lk

මුද්‍රණය :

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමාගේ පණිවිඩය

මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය මගින් ගුරුභවතාට තම පාසල තුළ විෂය නිර්දේශය ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය වන මූලික දෑ සැපයේ. විෂය නිර්දේශය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ගුරුවරුන් තම කාර්යයන්, දරුවාගේ බුද්ධි වර්ධනය කෙරෙහි මෙන් ම, වර්ගාත්මක දියුණුව කෙරෙහි ද දිගු කාලීන බලපෑමක් ඇති කරවන බව නිරන්තරයෙන් ම සිහි තබා ගත යුතු වේ.

ප්‍රජානන සාධන මානය සම්බන්ධයෙන්, අනෙක් කරුණු අතරට, ඉගෙනීම ඉහළ මට්ටමකට ගෙන යාමට පහත සඳහන් කරුණු කෙරෙහි ද ගුරුවරුන් සැලකිලිමත් විය යුතු වේ.

- ශිෂ්‍යයා තම ජීවිත අරමුණු පිළිබඳ අවදියෙන් සිටීම සහ කළ යුතු කාර්යය, හැකියාවන්ට සහ අරමුණු සාධනයට අදාළ වීම.
- ශිෂ්‍යයා ක්‍රියාකාරීව ඉගෙනුම් කාර්යාවලියෙහි නිරත වීම. (ඉගෙනීම සිසු කේන්ද්‍රීය ක්‍රියාවලියක් වීම.) කන්පියුසියස් ගේ කියමන සිහියට නගා ගන්න; ඇසෙන දේ අමතක වේ. දකින දේ අමතක නොවේ. කළ දේ ඉගෙන ගැනේ.
- ඉගෙනුම් වාතාවරණය, ධනාත්මක ව, අභියෝගාත්මක වී, ඉගෙනුම් මෙවලම්, උපකරණ, විද්‍යාගාර, විවිධ සම්පත් ආකාරවලට පිවිසුම පහසු වීම.
- ශිෂ්‍යයාට ක්ෂණික ධනාත්මක සහ නිර්මාණාත්මක ප්‍රතිචාරයන් ලබා දීම මගින්, ඉගෙනුම ක්‍රමානුකූල ව ඉහළ මට්ටමක අවශෝෂණයකින්, ශිෂ්‍යයාගේ දැනුම, කුසලතා සහ අරමුණු සමග අනුකලනයකට අවකාශ ඇති කිරීම.

අධ්‍යාපනයේ දී, රජයේ අපේක්ෂාව වනුයේ සියලු පාසල්වල සියලු දරුවන්ට, මූලික විෂය කරුණු අවශ්‍ය මට්ටමකට ග්‍රහණය කිරීමෙන්, විභාගයට මුහුණ දීමෙන් පසුව සාර්ථකත්වයේ සතුට විඳි ගැනීමේ හැකියාව ලබාදීමය.

දරුවාගේ වර්ගාත්මක වර්ධනයට අදාළ මානය සලකා බැලූ විට අධ්‍යාපනයේ පරමාර්ථය වනුයේ ප්‍රජානන හැකියාවන් වැඩි ලෝකය සමග සම්බන්ධ කිරීමයි. එබැවින් ගුරුවරුන් තමතින් විෂය නිර්දේශ ලබා දීමේ දී වර්ධනය කළ යුතු වන්නේ, පාසලින් බැහැර ලෝකය සමග ගනුදෙනු කිරීමට ශිෂ්‍යයාට අවශ්‍ය වන, දක්ෂතා සහ කුසලතා ය. එයින් සමහර වැදගත් ගණීය හැකියාවන් පහත සඳහන් කෙරෙන්නේ හි වේ.

- කාර්යශීලී වැඩ ආචාර ධර්ම - සාධනීය ආකල්ප සහ නව නිර්මාණයට, සංරක්ෂණයට ඇති ලැදියාව
- අන්තර් පුද්ගල සම්බන්ධතා - කණ්ඩායම් වැඩ, විනය සහ කාර්යක්ෂම සන්නිවේදනය
- සදාචාරාත්මක හර - විවිධත්වයට ගරු කිරීම වැනි පුරවැසි වටිනාකම්වලින් හෙබි, සෘජු පුද්ගලයෙක්

අවසාන වශයෙන් මම සියලු විදුහල්පතිවරුන්ටත්, ගුරු භවතුන්ටත්, පාසල්වල අනෙක් කාර්ය මණ්ඩල සහිතයන්ටත්, ඉතා ඕනෑකමින් ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය දෙස කළමනාකරණයේ ඒ 4 වශයෙන් හඳුන්වන පහත සඳහන් කරුණු මගින් තම සැලකිල්ල යොමු කරන මෙන් ඉල්ලීමට කැමැත්තෙමි. එනම් ආකල්පය, විශ්ලේෂණය, ක්‍රියාව සහ වගවීමයි. ඔබ නියුක්ත වන කාර්යයෙහි (පාඩම ආදී වශයෙන්) අවසානයත්, මාර්ගයත් පිළිබඳ අදාළ සාධනීය ආකල්පයන්ගෙන් ආරම්භ කරන්න. එය සංවිධානය කර ගැනීම උදෙසා (වරු ඒකක ආදී වශයෙන්) තොරතුරු සොයා බලා ලබාගෙන ඒවා විශ්ලේෂණය කරන්න. විකල්ප සලකා බලා ක්ෂණික ක්‍රියා (ප්‍රකාශ කිරීම, බාරදීම) කාර්යක්ෂමව ගන්න. ඔබ ප්‍රතිඵල අධීක්ෂණය, ඇගයීම සහ මිණුම සම්බන්ධයෙන් (අයිතිය) වගකීම බාර ගන්න.

මේ හා සම්බන්ධ සියලු ගුරු භවතුන්ට, ඉගැන්වීමේ දීත්, ඉගෙනීමේ දීත් සතුට අත්වේවා යයි ප්‍රාර්ථනා කිරීමට මම මෙය අවස්ථාව කර ගනිමි. අවශ්‍ය වුවහොත් මට ද පිටපතක් සහිතව ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ අදාළ දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධානීන්ට මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය පිළිබඳ ඔබේ අත්දැකීම් සහ නිරීක්ෂණ ලියා දන්වා එවීමට නොපසුබට වන්න.

මහාචාර්ය ගුණපාල නානායක්කාර
අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
මහරගම.

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ පණිවිඩය

ඉගෙනුම පුළුල් ක්‍ෂේත්‍රයක විහිද යන්නකි. එය ජීවිත අතිමහත් බවට ද, ඉතා ම සරල බවට ද පත් කරයි. මනුෂ්‍යයා ඉගෙනුම් කුසලතාවෙන් උත්කෘෂ්ට ය. මානව සමාජ සංවර්ධනය කේන්ද්‍ර කොට ගත් රටක්, සමාජයක් බුද්ධිය විසින් හඳුනා ගත් අසම්මත බැහැර කිරීමට ද, සුභාවිත කුලීන් නව ලොවක් නිර්මාණය කර ගැනීමට ද, මෙවලම කර ගනු ලබන්නේ ඉගෙනුම යි.

ඉගෙනුම සඳහා වටිනා යමක් ද, ඉගෙනුම් ක්‍රමවේද හා පහසුකම් ද, අධ්‍යාපනය වටා නිර්මාණය විය යුතු ය. විෂයමාලාව, විෂය නිර්දේශය, මාර්ගෝපදේශ සහ සුසාධ්‍යකරුවන් ඉගෙනුම් ක්‍ෂේත්‍රයට එක් වනුයේ මේ ආකාරයෙනි.

නූතන ශ්‍රී ලංකාව ගෝලීය ප්‍රවණතා මෙන් ම පුරාතන උරුම ද සම්මිශ්‍රණය කර ගනිමින් ස්වීය අධ්‍යාපන රටාවක් හිමි කර ගෙන ඇත. කාලීන අවශ්‍යතා මත ප්‍රතිසංස්කරණ කුලීන් වසර අටකට වරක් යාවත්කාලීන වන විෂයමාලාවේ ඉගෙනුම් සම්පතක් ලෙස මෙම ගුරු මාර්ගෝපදේශය නිර්මාණය වේ.

විෂයයෙහි අරමුණුවල සංගතතාව ජාතික මට්ටමින් පවත්වා ගත යුතු ය. එහෙත් ගුරු මාර්ගෝපදේශවල ඉගෙනුම් ක්‍රමවේද, අකුරක් වත් වෙනස් නො කොට පිළිපැදිය යුත්තක් නම් නො වේ. විෂය නිර්දේශයෙහි තේමා සහ නිපුණතා සාධනය වීම සඳහා අන්තර්ගතය කුලීන් ඉගෙනුම් පල සම්ප්‍රාප්තිය පිණිස ඉගෙනුම් ක්‍රමවේද නිර්මාණශීලී ව වෙනස් කර ගැනීමට සුසාධ්‍යකරුවන්ට පැහැදිලි ව ම ඉඩක් ඇති බව සඳහන් කරමි. ශිෂ්‍ය සාධන ප්‍රතිශතය ඉහළ මට්ටමකට ගැනීම සඳහා උදව් වන, පහසුකම් සලසන, ගුරු භූමිකාවට කිසියම් ප්‍රවේශයක් සඳහා නිර්මාණය වන ගුරු මාර්ගෝපදේශය ශික්ෂකයා හට ද, දෙගුරුනට ද, භාවිත කළ හැකි ය. අදාළ පෙළ පොතට සහකරුවකු වන ගුරු මාර්ගෝපදේශය තවත් පෙළ පොතක් නො වන බව දැන ගුරු හවතුන් පෙළ පොත හා මාර්ගෝපදේශය යන සම්පත් ද්‍රව්‍ය දෙක ම භාවිත කළ යුතු ය.

ඒ ඒ විෂයවල සාධනය පිළිබඳ ඇගයීම් සිදු කරන ජාතික මට්ටමේ පරීක්ෂකවරයකු වුව ද අපේක්ෂා කරන සාධන, විෂයය ඉගැන්වීමට මඟ පෙන්වන සුසාධ්‍යකරුවන් විසින් පාඩම අවසානයෙහි පන්ති කාමරයේ දී දරුවන් සමඟ ප්‍රත්‍යක්ෂකරණයට පත් විය යුතු ය. එම ඒකාත්මික වීම සඳහා වූ ප්‍රබෝධාත්මක සංස්කෘතියක් ගොඩනගා ගැනීමට ගුරු මාර්ගෝපදේශය පහුරක්, යාත්‍රාවක් කර ගනු ඇතැ යි ආයාචනා පූර්වක ව අපේක්ෂා කරමි.

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්
භාෂා, මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජවිද්‍යා පීඨය,
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

විෂයමාලා කමිටුව

උපදේශකත්වය හා අනුමැතිය :

උපදේශකත්වය : ආචාර්ය පූජ්‍ය මාඹුල්ගොඩ සුමනරතන ස්වාමීන් වහන්සේ
 නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
 ශාස්ත්‍රපති අතිපූජ්‍ය ගන්තුනේ අස්සජ් මහනායක මාහිමිපාණන් වහන්සේ
 හිටපු කලීකාචාර්ය, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්වවිද්‍යාලයය
 ආචාර්ය පූජ්‍ය වැලමිටියාවේ කුසලධම්ම මාහිමිපාණන් වහන්සේ
 කුලපති, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයය
 මහාචාර්ය පූජ්‍ය දේවාලේගම මේධානන්ද ස්වාමීන් වහන්සේ
 කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයය
 පූජ්‍ය උඩුගම සුදස්සි ස්වාමීන් වහන්සේ
 කලීකාචාර්ය, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
 එස්. බී. එම්. නිමල් ධර්මසිරි මහතා
 අධ්‍යක්ෂ (ආගමික හා සාරධර්ම අධ්‍යාපන), අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය
 කේ. ඒ. ඩී. පී. සරත්චන්ද්‍ර මහතා
 අධ්‍යක්ෂ (මුල් ළමාවිය සංවර්ධන හා ප්‍රාථමික අධ්‍යාපන)
 ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

අනුමැතිය : ශාස්ත්‍රීය කටයුතු මණ්ඩලය, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

විෂය සම්බන්ධීකරණය : නදී අමා ජයසේකර මිය - අධ්‍යාපනඥ, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
 සකුන්තලා රණසිංහ මිය - සහකාර කලීකාචාර්ය, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය

ලේඛක මණ්ඩලය :

අභ්‍යන්තර සම්පත් දායකත්වය -
 නදී අමා ජයසේකර මිය
 සකුන්තලා රණසිංහ මිය

බාහිර සම්පත් දායකත්වය -

පූජ්‍ය දමන සුගතධම්ම ස්වාමීන් වහන්සේ, කලීකාචාර්ය, භාෂිට්ගම ජාතික අධ්‍යාපන විද්‍යාපීඨය.
 කේ. ජී. ඉන්ද්‍රානි ස්වර්ණලතා මිය, ගුරු සේවය, කො/උතුර ධර්මපාල විද්‍යාලයය
 එම්. පී. කුමාරමාලා සිරිවර්ධන මිය, ගුරු සේවය, බප/ජය සමුද්‍රදේවී බාලිකා විද්‍යාලයය
 එස්. කේ. පී. එම්. පටබැදිගේ මිය, ගුරු සේවය, බප/පිළි ගු. පවුලේ කන්‍යාරාමය
 ජී. ජී. කාන්ති මැණිකේ මිය, ගුරු සේවය, මප/තෙල් සෙනරත්වෙල මහා විද්‍යාලයය
 ඩී. ඊ. ඩී. පැස්කුවල් මයා, ගුරු සේවය, ලයිසියම් ජාත්‍යන්තර පාසල, නුගේගොඩ
 එස්. ඒ. යූ. බණ්ඩා මයා, බුද්ධ ධර්ම ගුරු උපදේශක, මාතලේ අධ්‍යාපන කලාපය
 වයි. පී. ජී. කවිසිගමුව මිය, බුද්ධ ධර්ම ගුරු උපදේශිකා, රත්නපුර අධ්‍යාපන කලාපය
 වයි. ඒ. ඩී. ගර්ට් විජේරත්න මිය, ප්‍රාථමික ගුරු උපදේශිකා, ඇඹිලිපිටිය අධ්‍යාපන කලාපය
 ආර්. එච්. දීපිකා පෙරේරා මිය, ගුරු සේවය, බප/ජය/ධර්මාශෝක කනිටු විදුහල
 පී. බී. සුනිතා මිය, ගුරු සේවය (විශ්‍රාමික)

භාෂා සංස්කාරක : ඊ. ආර්. නිමල් ප්‍රේමකුමාර මයා, ජ්‍යෙෂ්ඨ කලීකාචාර්ය,
 සිංහල භාෂා දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය.

බුද්ධ ධර්මය ගුරු මාර්ගෝපදේශය පරිශීලනයට උපදෙස්

ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභා වාර්තාවෙන් දැක්වෙන ජාතික අරමුණු මෙම ශ්‍රේණියේ විෂය නිර්දේශ සැකසීම සඳහා පාදක කොට ගෙන ඇත. ජාතික පොදු අරමුණු කරා එළැඹීම පිණිස මූලික වන පොදු නිපුණතා ද එම වාර්තාවේ යෝජනා කර තිබේ.

ප්‍රධාන වශයෙන් ආගම හා ආචාර ධර්මවලට අදාළ නිපුණතා මෙන් ම අනෙක් නිපුණතා ද දරුවන් තුළ ඇති කිරීමට බුද්ධ ධර්මය විෂයයට උසස් මෙහෙයක් කළ හැකි ය. අනාගත සංවර්ධනය නමැති ව්‍යුහය ගොඩ නැඟීම සඳහා බුද්ධ ධර්මයට ලබා දිය හැකි දායකත්වය අති විශාල ය.

ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයේ බුද්ධ ධර්මය විෂය නිර්දේශ සැකසීමේ දී අදාළ ශ්‍රේණියේ ඉගෙනුම ලබන සිසුන්ගේ වයස් මට්ටම, පරිණතිය, භාෂා හැකියා, රුචිකත්ව හා ළදියා කෙරෙහි සැලැකිලිමත් වී තිබේ. අදාළ ශ්‍රේණියේ දරුවන්ට ළඟා විය හැකි නිපුණතා හා ඒ සම්බන්ධ විෂය කරුණුවලට පමණක් සීමා වී එම විෂය නිර්දේශ පිළියෙළ කිරීමට උත්සාහ ගෙන ඇත. එ සේ ම උගත් දේ ප්‍රායෝගික ජීවිතයේ දී අත්දකින්නට ද, ක්‍රියාකාරකම් මඟින් ඉඩ සලසා ඇත.

කුඩා දරුවකුට බුද්ධ ධර්මය ඉගැන්වීම අතිශයින් වගකීමක් සහිත ව කළ යුත්තකි. කුඩා අවධියේ ඉතා සුළු වූ හෝ කරුණක් සම්බන්ධයෙන් වැරදි වැටුහීමක් ඇති වුව හොත් එය එම දරුවා ගේ මෙ ලොව ජීවිතයට පමණක් නො ව පරලොව ජීවිතයට ද බලපෑමට ඉඩ ඇත. එ බැවින් නො දන්නා හෝ සැකමුසු හෝ කරුණු ඇතොත් ඒ සියල්ල මැනවින් දැන ගෙන නිවැරදි දේ ම ඉදිරිපත් කිරීමට සියලු ගුරුවරුන් අනතිමානී විය යුතුවාක් මෙන් ම අවංක ද විය යුතු ය.

දරුවන් ගේ ජීවිතවලට ආදර්ශයක් වන පරිදි තමා ද යහපත් ජීවන පැවැත්මෙන් යුතු වෙමින් මෙම විෂය නිර්දේශය ක්‍රියාත්මක කිරීම ගුරුවරුන් ගේ වගකීම යි.

එක ම ගුරුවරයකු විසින් නම්‍ය කාල සටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම මඟින් දරුවන්ට වඩාත් හිතකර ඉගෙනුම් පරිසරයක් නිර්මාණය කර ගත හැකි ය.

ප්‍රාථමික අවධිය සඳහා වන නිපුණතා

1. බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වය හැඳින් ගෙන වර්තමානය කරයි.
2. සුවිශේෂී බෞද්ධ චරිත හා ජාතක කතා හැඳින් ආදර්ශයට ගෙන කටයුතු කරයි.
3. බෞද්ධ දරුවකු ගේ අනන්‍යතාව තම වර්ගයා තුළින් ප්‍රදර්ශනය කරයි.
4. ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් ඇසුරින් අපේ සංස්කෘතික උරුමය රැක ගැනීමට දායක වෙයි.
5. බෞද්ධ ගුණ ධර්ම ඇසුරින් තමන්ටත් අනුන්ටත් හිත පිණිස වන පෞරුෂත්වයක් ගොඩනගා ගනියි.
6. බෞද්ධ උපදේශ කාව්‍ය වනපොත් කර ගනිමින් ආදර්ශවත් ජීවිතයක් ගොඩනගා ගනියි.
7. හිතකර දෛනික වර්ගයා රටාවක් ගොඩනගා ගනිමින් සෞඛ්‍යවත් ජීවිතයක් ගත කරයි.
8. ත්‍රිවිධ පුණ්‍ය ක්‍රියාවල යෙදෙමින් දැහැමි හා සුවදායී ජීවිතයක් ගත කරයි.
9. සුවිශේෂී බුදු වදන් හදාරමින් ධම්මචාරී ජීවිතයක් ගත කරයි.
10. ශ්‍රී ලංකාවේ ඓතිහාසික සිද්ධස්ථාන හැඳින් ඒවා සුරකිමින් හා අගයමින් වන්දනා කරයි.

1 - 5 ශ්‍රේණි අවධියේ බුද්ධ ධර්මය පිළිබඳ ඉගෙනුම් අත්දැකීම් ලබන සිසුන්, ප්‍රාථමික අවධිය අවසාන කරන විට උක්ත නිපුණතාවලට ළඟා වීම අපේක්ෂා කෙරේ. ඒ සඳහා අදාළ විෂය අන්තර්ගතය, විෂය නිර්දේශවල දක්වනු ලබන අතර ඊට අදාළ ව ක්‍රියාකාරකම් පාදක ප්‍රවේශයකින් කටයුතු කිරීම සඳහා යෝජනා කර ඇති ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රමෝපාය වඩාත් නිර්මාණශීලී ව භාවිත කරනු ඇතැ යි අපේක්ෂා කෙරේ.

ක්‍රියාකාරකම් පාදක ඉගෙනුම් අත්දැකීම් ලබාගැනීමේ දී ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය ආධාරකයක් ලෙස පමණක් පෙළ පොත යොදා ගැනීම සුදුසු ය.

ඉගැන්වීමේ ක්‍රමෝපාය

ප්‍රාථමික ශ්‍රේණිවල බුදු දහම ඉගැන්වීමේ දී කුඩා දරුවන් ප්‍රිය කරන ආගමික ජීවිතය හා සමීප ක්‍රියාකාරකම් බහුල ලෙස යොදා ගත යුතු වේ. වන්දනා, ආගමික චාරිකා, විහාර මන්දිර නැරඹීම්, වත්පිළිවෙත් මේ අතර ප්‍රධාන තැනක් ගනියි.

තව ද ජාතක කතා, චරිත කතා, ශාසන ඉතිහාසය හා සම්බන්ධ කතා රසවත් ව ඉදිරිපත් කළ යුතු ය. මේ හා සම්බන්ධ ගායනා, රංගන, චිත්‍ර ඇඳීම වැනි සෞන්දර්ය මුසු ක්‍රියාකාරකම්වල දරුවන් නිරත කරවීමට ද නිරන්තරයෙන් අවධානය යොමු කළ යුතු වෙයි. එ විට ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය වින්දනයක් ගෙන දෙන ඉතා ම සුන්දර අත්දැකීමක් වෙමින් බුද්ධ ධර්මය ඉගෙනීමේ දැඩි ආශාවක් දරුවන් තුළ ඇති වනු නො අනුමාන ය.

පාසල් ප්‍රතිපත්ති හා වැඩසටහන්

පාසල් සංස්කෘතිය හා සම්බන්ධ වැඩසටහන්වලින් බුද්ධ ධර්මය විෂයට අදාළ නිපුණතා බොහොමයක් ආවරණය කර තහවුරු කළ හැකි ය. පාසල් සංස්කෘතිය තුළ මෙම නිපුණතා ගොඩ නැගෙන නව අංග ඇති කිරීම කෙරෙහි විදුහල්පතිවරුන්ගේ සුවිශේෂ අවධානය යොමු කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ.

ප්‍රාථමික පාසල සඳහා ක්‍රියාත්මක වන උදය ආගමික වැඩසටහන් මේ අතර ප්‍රධාන තැනක් ගනියි. මෙම වැඩසටහන පළමු වන ශ්‍රේණියේ දී ඉතා සරල ව අරඹා පස් වන ශ්‍රේණිය තෙක් ක්‍රමයෙන් දියුණු කරමින් විවිධ අංග එක් කළ හැකි ය.

ගුරුවරයා විසින් තම සිසුන් වාරයකට එක් වතාවක් වත් විභාසථානයට රැගෙන යා යුතු ය. එහි දී කෙරෙන වතාවත් ඇසුරින් සිසුන් තුළ ශුද්ධාව ජනිත වෙයි. මෙම ක්‍රියාකාරකම් මගින් ගිහි-පැවිදි සම්බන්ධතාව ද වර්ධනය වී යහපත් සමාජයක් බිහි වීමට එය ද හේතුපාදක වනු ඇත.

පවිත්‍රතාව, විනීත බව, කරුණාව, දයාව, ආශිර්වාද ඇසුරෙන් ගොඩනැගෙන සමානාත්මතාව, සුභදත්වය, සහයෝගය ආදී ලක්ෂණවලින් පාසල් සංස්කෘතිය පෝෂණය වී ඇත. එ වැනි සංස්කෘතියක් තුළ බුද්ධ ධර්මය විෂයයෙන් අපේක්ෂිත නිපුණතා වර්ධනය වන අවස්ථා සම්පාදනය කිරීම ඉතා පහසු ය. එ වැනි වාතාවරණයක් ඇති කල්හි විෂය තුළ දී ඉගෙන ගන්නා සියල්ල ප්‍රායෝගික භාවිතයට ද අවස්ථා උදා වේ.

තක්සේරු කිරීම

ප්‍රාථමික ශ්‍රේණිවල දී ප්‍රමුඛත්වය දිය යුතු වන්නේ ලිඛිත පරීක්ෂණ වැනි ඇගයීම්වලට වඩා ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් ඇසුරු කර ගත් ඇගයීම්වලට ය. නිරීක්ෂණය, ගවේෂණය, ක්ෂේත්‍ර චාරිකා, අභිනය, නාට්‍ය, රූකඩ, සාකච්ඡා, වාචික ප්‍රශ්න වැනි ඇගයීම් මේ සඳහා උචිත වෙයි.

පටුන

පිටුව

අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමාගේ පණිවුඩය	iii
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් හිමිගේ පණිවුඩය	iv
විෂයමාලා කමිටුව	v
බුද්ධ ධර්මය ගුරු මාර්ගෝපදේශය පරිශීලනය කිරීම සඳහා උපදෙස්	vi
විෂය නිර්දේශය	ix
ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම ක්‍රියාවලිය සඳහා උපදෙස්	1

විෂය නිර්දේශය

හැඳින්වීම

ජාතික අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා පාදක වන මූලික නිපුණතා ඇසුරින් 'ආගම සහ ආචාර ධර්මවලට අදාළ නිපුණතා' දරුවන් තුළ ගොඩනැංවීම 'ආගම' විෂයයේ වගකීම වෙයි.

කුඩා දරුවකුගේ ළපටි මනසෙහි අලුත් යමක් රෝපණය කිරීම පහසු ය, එ සේ ම යහපත් වර්ග සහ වත් පිළිවෙත්වලට කුඩා දරුවකු අනුගත කිරීම ද වඩා ඉක්මනින් කළ හැකි ය. කුඩා දරුවකු තුළ පවත්නා එම ගුණාංගවලට මනා ව ගැළැපෙන සේ මෙහි විවිධ ක්‍රියාකාරකම් යෝජනා කර ඇත. විෂය අන්තර්ගතයට අනුකූල ව සිසු දරුවාට අදාළ නිපුණතාව ලබා දෙමින් ඉගෙනුම් පල සාක්‍ෂාත් කර ගැනීමට එම ක්‍රියාකාරකම් ඔබට මාර්ගෝපදේශයක් වනු ඇතැ යි අපේක්‍ෂා කෙරේ.

සමාජයක සාමය සහ සදාචාරය පවත්වා ගැනීමට සියලු ම ආගම්වලින් ලැබෙන දායකත්වය සුළුපටු නො වේ. තව ද, තමා හැම අයුරින් ම පෝෂණය කර ගුණාත්මක ජීවිතයක් ගත කිරීමට ශ්‍රම දායකත්වය සපයන මිනිස් සමාජයට කෘතවේදී වෙමින් පෙරළා අවංක සේවයක් කිරීමටත්, යහගුණවලින් හෙබි මනුෂ්‍යයකු ලෙස අභිමානයෙන් යුතු ව ජීවත් වීමටත්, ආගමකින් ලැබෙන පන්නරය අතිමහත් ය. එ පමණක් නො ව අප එකිනෙකා විශ්වාස කරන පරිදි මරණින් ඔබ්බෙහි දී ද යහපතක් උදා කර ගැනීම සඳහා ආගමික ඉගැන්වීම් අපට නිසැක ව ම පිහිට වෙයි.

දැනම සමාජයක් බිහි කිරීමේ උදාර කර්තව්‍යය ආරම්භ කළ යුත්තේ ප්‍රාථමික අවධියේ කුඩා දරුවා ගෙනි. ඒ මහඟු කර්තව්‍යය භාර ගෙන සිටින භාග්‍යවන්ත වූ ගුරුභවතා ඔබ යි. ඒ සඳහා ඔබෙන් ලැබෙන දායකත්වය සහ කැපවීම මහත් සේ අගයමු.

ජාතික අරමුණු

- i. මානව අභිමානයට ගරු කිරීමේ සංකල්පයක් මත පිහිටා ශ්‍රී ලාංකික බහුවිධ සමාජයේ සංස්කෘතික විවිධත්වය අවබෝධ කර ගනිමින් ජාතික ඒකාබද්ධතාව, ජාතික සෘජු ගුණය, ජාතික සමගිය, එකමුතුකම සහ සාමය ප්‍රවර්ධනය කිරීම තුළින් ජාතිය ගොඩනැගීම සහ ශ්‍රී ලාංකීය අන්‍යෝන්‍යතාව තහවුරු කිරීම
- ii. වෙනස් වන ලෝකයක අභියෝගවලට ප්‍රතිචාර දක්වන අතර ජාතික උරුමයේ මානව දායාද හඳුනා ගැනීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම
- iii. මානව අයිතිවාසිකම්වලට ගරු කිරීම, යුතුකම් හා වගකීම් පිළිබඳ දැනුවත් වීම සහ හෘදයාංගම බැඳීමකින් යුතුව එකිනෙකා කෙරෙහි සැලකිලිමත් වීම යන ගුණාංග ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ඉවහල් වන සමාජ සාධාරණත්ව සම්මත සහ ප්‍රජාතාන්ත්‍රික ජීවන රටාවක් ගැබ් වූ පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සහ පවත්වා ගෙන යාමට සහාය වීම
- iv. පුද්ගලයින් ගේ මානසික හා ශාරීරික සුව සම්පත සහ මානව අගයවලට ගරු කිරීම මත පදනම් වූ තිරසාර ජීවන ක්‍රමයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- v. සුසමාහිත වූ සමබර පෞරුෂයක් සඳහා නිර්මාපණ හැකියාව, ආරම්භක ශක්තිය, විචාරශීලී චින්තනය, වගකීම හා වගවීම ඇතුළු වෙනත් ධනාත්මක අංග ලක්ෂණ සංවර්ධනය කිරීම
- vi. පුද්ගලයා ගේ සහ ජාතියේ ජීව ගුණය වැඩිදියුණු කෙරෙන සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා දායක වන ඵලදායී කාර්ය සඳහා අධ්‍යාපනය තුළින් මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම
- vii. ශිෂ්‍යයන් වෙත වෙනස් වන ලෝකයක් තුළ සිදු වන වෙනස්කම් අනුව හැඩ ගැසීමට හා ඒවා පාලනය කර ගැනීමට පුද්ගලයින් සූදානම් කිරීම සහ සංකීර්ණ හා අනපේක්ෂිත අවස්ථාවලට සාර්ථක ව මුහුණ දීමේ හැකියාව වර්ධනය කිරීම
- viii. ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව අතර ගෞරවනීය ස්ථානයක් හිමි කර ගැනීමට දායක වන යුක්තිය, සමානත්වය සහ අන්‍යෝන්‍ය ගරුත්වය මත පදනම් වූ ආකල්ප හා කුසලතා පෝෂණය කිරීම

මූලික නිපුණතා

අධ්‍යාපනය තුළින් වර්ධනය කෙරෙන පහත දැක්වෙන මූලික නිපුණතා ඉහත සඳහන් ජාතික අරමුණු මුද්‍රත්පත් කර ගැනීමට දායක වනු ඇත.

i. සන්නිවේදන නිපුණතා

සාක්‍ෂරතාව, සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම, රූපක භාවිතය සහ තොරතුරු තාක්‍ෂණ ප්‍රවීණත්වය යන අනුකාණ්ඩ හතරක් මත සන්නිවේදන නිපුණතා පදනම් වේ.

සාක්‍ෂරතාව : සාවධාන ව ඇහුම්කන් දීම, පැහැදිලි ව කතා කිරීම, තේරුම් ගැනීම සඳහා කියවීම, නිවැරදි ව සහ නිරවුල් ව ලිවීම, ඵලදායී අයුරින් අදහස් හුවමාරු කර ගැනීම

සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම : භාණ්ඩ, අවකාශය හා කාලය, ගණන් කිරීම, ගණනය සහ මිනුම් සඳහා ක්‍රමානුකූල ඉලක්කම් භාවිතය

රූපක භාවිතය : රේඛා සහ ආකෘති භාවිතයෙන් අදහස් පිළිබිඹු කිරීම සහ රේඛා, ආකෘති සහ වර්ණ ගලපමින් විස්තර, උපදෙස් හා අදහස් ප්‍රකාශනය හා වාර්තා කිරීම

තොරතුරු තාක්‍ෂණ ප්‍රවීණත්වය : පරිගණක දැනුම සහ ඉගෙනීමේ දී ද, සේවා පරිශ්‍රවල දී ද, පෞද්ගලික ජීවිතයේ දී ද, තොරතුරු සහ සන්නිවේදන තාක්‍ෂණය උපයෝගී කර ගැනීම

ii. පෞරුෂත්ව වර්ධනයට අදාළ නිපුණතා

- නිර්මාණශීලී බව, අපසාරී චින්තනය, ආරම්භක ශක්තිය, තීරණ ගැනීම, ගැටලු නිරාකරණය කිරීම, විචාරශීලී හා විග්‍රහාත්මක චින්තනය, කණ්ඩායම් හැඟීමෙන් කටයුතු කිරීම, පුද්ගලාන්තර සබඳතා, නව සොයා ගැනීම් සහ ගවේෂණය වැනි වර්ගීය කුසලතා
- සෘජු ගුණය, ඉවසා දරා සිටීමේ ශක්තිය සහ මානව අභිමානයට ගරු කිරීම වැනි අගය
- චිත්තවේගී බුද්ධිය

iii. පරිසරයට අදාළ නිපුණතා

මෙම නිපුණතා සාමාජික, ජෛව සහ භෞතික පරිසරවලට අදාළ වේ.

සමාජ පරිසරය : ජාතික උරුම පිළිබඳ අවබෝධය, බහුවාර්ගික සමාජයක සාමාජිකයන් වීම හා සම්බන්ධ සංවේදීතාව හා කුසලතාව, සාධාරණ යුක්තිය පිළිබඳ හැඟීම, සමාජ සම්බන්ධතා, පුද්ගලික වර්යා, සාමාන්‍ය හා නෛතික සම්ප්‍රදාය, අයිතිවාසිකම්, වගකීම්, යුතුකම් සහ බැඳීම්

ජෛව පරිසරය : සජීවී ලෝකය, ජනතාව සහ ජෛව පද්ධතිය, ගස්වැල්, වනාන්තර, මුහුදු, ජලය, වාතය සහ ජීවය, ශාක, සත්ත්ව හා මිනිස් ජීවිතයට සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදී බව හා කුසලතා

භෞතික පරිසරය : අවකාශය, ශක්තිය, ඉන්ධන, ද්‍රව්‍ය, භාණ්ඩ සහ මිනිස් ජීවිතයට ඒවායේ ඇති සම්බන්ධතාව, ආහාර, ඇඳුම්, නිවාස, සෞඛ්‍යය, සුව පහසුව, නින්ද, නිස්කලංකය, විවේකය, අපද්‍රව්‍ය සහ මලපහ කිරීම් යනාදිය හා සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදීතාව හා කුසලතාව ඉගෙනීම, වැඩ කිරීම සහ ජීවත් වීම සඳහා මෙවලම් සහ තාක්‍ෂණය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ කුසලතා

iv. වැඩ ලෝකයට සුදානම් වීමේ නිපුණතා

- ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීම
- තම වෘත්තීය ළැදියා සහ අභියෝග්‍යතා හඳුනා ගැනීම
- හැකියාවලට සරිලන අයුරින් රැකියාවක් තෝරා ගැනීම සහ වාසිදායක හා තිරසාර ජීවනෝපායක නිරත වීම යන හැකියා උපරිම කිරීමට හා ධාරිතාව වැඩි කිරීමට අදාළ සේවා නියුක්තිය හා සම්බන්ධ කුසලතා

v. ආගම සහ ආචාර ධර්මවලට අදාළ නිපුණතා

පුද්ගලයන්ට තම දෛනික ජීවිතයේ දී ආචාර ධර්ම, සදාචාරාත්මක හා ආගමානුකූල හැසිරීම් රටාවලට අනුගත වෙමින් වඩාත් උචිත දේ තෝරා එයට සරිලන සේ කටයුතු කිරීම සඳහා අදාළ අගය උකහා ගැනීම හා ස්වීයකරණය

vi. ක්‍රීඩාව සහ විවේකය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ නිපුණතා

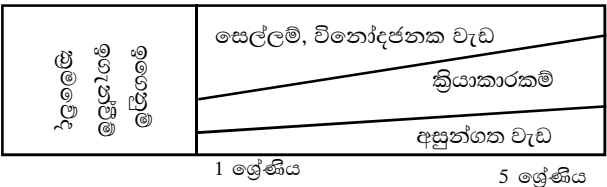
සෞන්දර්යය, සාහිත්‍යය, සෙල්ලම් කිරීම, ක්‍රීඩා හා මලල ක්‍රීඩා, විනෝදාංශ හා වෙනත් නිර්මාණාත්මක ජීවන රටා තුළින් ප්‍රකාශ වන විනෝදය, සතුට, ආවේග සහ එවන් මානුෂික අත්දැකීම්

vii. ඉගෙනීමට ඉගෙනුම පිළිබඳ නිපුණතා

ශිෂ්‍යයන් වෙතස් වන, සංකීර්ණ හා එකිනෙකා මත යැපෙන ලෝකයක පරිවර්තන ක්‍රියාවලියක් හරහා වෙනස් වීම් හසුරුවා ගැනීමේ දී හා ඊට සංවේදී ව හා සාර්ථක ව ප්‍රතිචාර දැක්වීමත්, ස්වාධීන ව ඉගෙන ගැනීමත්, සඳහා පුද්ගලයින්ට ශක්තිය ලබා දීම

ප්‍රාථමික විෂයමාලා සැලැස්ම

<p style="text-align: center;">ජාතික පොදු නිපුණතා</p> <ul style="list-style-type: none"> සන්නිවේදන නිපුණතා පෞරුෂත්ව වර්ධනයට අදාළ නිපුණතා පරිසරයට අදාළ නිපුණතා වැඩ ලෝකයට සූදානම් වීමේ නිපුණතා ආගම හා ආචාර ධර්මවලට අදාළ නිපුණතා ක්‍රීඩාව සහ විවේකය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමේ නිපුණතා ඉගෙනීමට ඉගෙනුමේ පිළිබඳ නිපුණතා 	<p>දරුවන් හැදින් ගැනීම</p>	<p>1 ප්‍රධාන අවධිය</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">1 ශ්‍රේණිය</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">2 ශ්‍රේණිය</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">මව්බස දෙවන ජාතික භාෂාව</td> <td style="text-align: center;">←</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">←</td> <td style="text-align: center;">←</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">←</td> <td style="text-align: center;">←</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">←</td> <td style="text-align: center;">←</td> </tr> </table> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">ක්‍රියාකාරකම් වාචික ඉංග්‍රීසි</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්</div> </div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center; margin-top: 10px;">6 ශ්‍රේණියේ සිසුන් සමග අන්තර්ක්‍රියා</div>	1 ශ්‍රේණිය	2 ශ්‍රේණිය	මව්බස දෙවන ජාතික භාෂාව	←	←	←	←	←	←	←	<p>1 ප්‍රධාන අවධියට අදාළ අත්‍යාවශ්‍ය නිපුණතා පිළිබඳ ප්‍රවීණතාව තහවුරු කිරීම</p>	<p>2 ප්‍රධාන අවධිය</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">3 ශ්‍රේණිය</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">4 ශ්‍රේණිය</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">මව්බස ඉංග්‍රීසි දෙවන ජාතික භාෂාව</td> <td style="text-align: center;">←</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">←</td> <td style="text-align: center;">←</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">←</td> <td style="text-align: center;">←</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">←</td> <td style="text-align: center;">←</td> </tr> </table> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">ක්‍රියාකාරකම් වාචික ඉංග්‍රීසි</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;">පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්</div> </div>	3 ශ්‍රේණිය	4 ශ්‍රේණිය	මව්බස ඉංග්‍රීසි දෙවන ජාතික භාෂාව	←	←	←	←	←	←	←
		1 ශ්‍රේණිය	2 ශ්‍රේණිය																					
		මව්බස දෙවන ජාතික භාෂාව	←																					
←	←																							
←	←																							
←	←																							
3 ශ්‍රේණිය	4 ශ්‍රේණිය																							
මව්බස ඉංග්‍රීසි දෙවන ජාතික භාෂාව	←																							
←	←																							
←	←																							
←	←																							

කාලය බෙදා ගැනීම

පළමු වන ප්‍රධාන අවධිය (පළමු වන සහ දෙ වන ශ්‍රේණි)

විෂයය	සතියකට වෙන් කර ඇති කාලය
1. මවු බස	පැය 5.00
2. ගණිතය	පැය 3.30
3. පරිසරය ආශ්‍රිත ක්‍රියාකාරකම්	පැය 5.30
4. ආගම	පැය 1.15
5. දෙවන ජාතික භාෂාව	මිනිත්තු 30
6. උදය රැස්වීම සහ ආගමික වතාවත්	පැය 1.15 (දිනකට මිනිත්තු 15 බැගින්)
7. විවේක කාලය	පැය 1.15 (දිනකට මිනිත්තු 15 බැගින්)
8. ආහාර ගැනීම සඳහා	මිනිත්තු 50 (දිනකට මිනිත්තු 10 බැගින්)
9. ශරීර සුවතා ක්‍රියාකාරකම්	පැය 1.40 (දිනකට මිනිත්තු 20 බැගින්)
10. විෂය සමගාමී ක්‍රියාකාරකම	මිනිත්තු 30 (සතියේ එක් දිනෙක)
සතියක මුළු කාලය	පැය 21.15

විෂය අරමුණු

1. දැරුවන් තුළ බෞද්ධ අනන්‍යතාව ප්‍රදර්ශනය වන වර්ගය ඇති කිරීම
2. බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ චරිතය ඇසුරින් උන්වහන්සේ ගේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වය හඳුන්වා දීම සහ ශ්‍රද්ධාව ජනිත කිරීම
3. නිරන්තරයෙන් තෙරුවනට ගරු කරමින් වන්දනාවට යොමු කිරීම
4. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන බෞද්ධ සිද්ධස්ථානවල පූජනීය වටිනාකම් හැඳින්වීම ස්ථානවලට ගරු කිරීමට අවස්ථා ලබා දීම
5. බෞද්ධ සිරිත්විරිත් පිළිපදිමින් බෞද්ධ ගුණදම් වඩන පුද්ගලයින් බවට පත් කිරීම
6. ශ්‍රේෂ්ඨ බෞද්ධ චරිතාපදාන ඇසුරින් ලබා ගන්නා ආදර්ශවලට අනුකූල වූ ජීවන දර්ශනයක් ගොඩනැංවීම
7. දාන, ශීල, භාවනා යන ත්‍රිවිධ පුණ්‍යක්‍රියාවල යෙදවීම
8. බුදු දහමේ මූලික භරය සරල ව හඳුන්වා දීම
9. බුදු වදන් අනුගමනය කරමින් යහපත් ජීවිතයක් ගත කිරීමේ අවස්ථා උදා කර දීම
10. අන්‍යාගමික සිරිත්වලට ගරු කරමින් සහයෝගයෙන් ජීවත් වීමේ ආකල්ප රෝපණය කිරීම

තේමාව	නිපුණතාව	විෂය අන්තර්ගතය
1. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වය හඳුනාගැනීම	1. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වය හැඳින්වෙන චරිතායතනය කරයි.	1.1 වෙසක් පුර පසළොස්වක පෝය ඇසුරෙන් සිදුහත් බෝසත් කුමරුගේ උපත, බුදුවීම හා බුද්ධ පරිනිර්වාණය (පින්තුර ඇසුරින්) 1.2 මහා කරුණා ගුණය <ul style="list-style-type: none"> • සෝපාක පොඩි භාමුදුරුවෝ • අනේපිඬු සිටු මිණිබිරියගේ ශෝකය
2. සුවිශේෂ බෞද්ධ චරිත හා ජාතක කතා ආදර්ශයට ගැනීම	2. සුවිශේෂ බෞද්ධ චරිත හා ජාතක කතා හැඳින්වූ ආදර්ශයට ගෙන කටයුතු කරයි.	2.1 ශ්‍රේෂ්ඨ බෞද්ධ චරිත <ul style="list-style-type: none"> • රාහුල පොඩි භාමුදුරුවෝ • දේවානම්පියතිස්ස රජකුමා 2.2 ජාතක කතා <ul style="list-style-type: none"> • සාම ජාතකය
3. බෞද්ධ දරුවකුගේ අනන්‍යතාව ප්‍රදර්ශනය කිරීම	3. බෞද්ධ දරුවකුගේ අනන්‍යතාව තම චර්යාවෙන් ප්‍රදර්ශනය කරයි.	3.1 <ul style="list-style-type: none"> • දිනපතා තිසරණ සහිත පන්සිල් සමාදන් වීම • ආගමික කටයුතුවල දී සුදු ඇඳුමින් සැරසීම • පන්සල ඇසුරු කිරීම • පූජ්‍ය ස්ථානයකට පිවිසීමේ දී හිස්වැසුම්, පාවහන් ගැළවීම • මළ පෙත් මං ඇමදීම හා මල් අසුන් පිරිසිදු කිරීම • වන්දනාවට පෙර අත් ධෝවනය • විහාර භූමිය තුළ අල්ප ශබ්දතාව රැකීම • ත්‍රිවිධ වෛතෘ වන්දනා කිරීමේ අනුපිළිවෙළ අනුගමනය කිරීම • ගාථා සජ්ඣායනය • සංසරත්නයට ගරු කිරීම • ගුරුවරුන් නැමදීම • මවුපියන් නැමදීම • වැඩිහිටියන්ට ගරු කිරීම • අන්‍යෝන්‍ය ආශීර්වාදයේ දී “ආයුබෝවන්”, “තෙරුවන් සරණයි” කීම • නිවසේ දී දිනපතා තෙරුවන් නැමදීම 3.2 හොඳ වැඩකර සතුටු වෙමු
4. ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් ඇසුරෙන් සංස්කෘතික උරුමය රැක ගැනීම.	4. ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් ඇසුරෙන් සංස්කෘතික උරුමය රැක ගැනීමට දායක වෙයි.	4.1 <ul style="list-style-type: none"> • පෙරහර • බෞද්ධ භි ගායනය හා රස වින්දනය • බෞද්ධ කලා නිර්මාණ ප්‍රදර්ශනය • කුරුලු ලැල්ලක් පවත්වාගෙන යාම

තේමාව	නිපුණතාව	විෂය අන්තර්ගතය
<p>5. බෞද්ධ ගුණ ධර්ම ඇසුරින් තමන්ටත් අනුන්ටත් හිත පිණිස වන පෞරුෂයක් ගොඩනගා ගැනීම.</p>	<p>5. බෞද්ධ ගුණ ධර්ම ඇසුරින් තමන්ටත් අනුන්ටත් හිත පිණිස වන පෞරුෂයක් ගොඩනගා ගැනීමට කටයුතු කරයි.</p>	<p>5.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • සුවච බව • අවිහිංසාව • පරිසරයට ආදරය කිරීම
<p>6. බෞද්ධ උපදේශ කාව්‍ය වනපොත් කර ගනිමින් ආදර්ශවත් ජීවිතයක් ගොඩනගා ගැනීම.</p>	<p>6. බෞද්ධ උපදේශ කාව්‍ය වනපොත් කර ගනිමින් තම ජීවිත ආදර්ශනය ගොඩනගා ගැනීමට ක්‍රියා කරයි.</p>	<p>6.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • මගෙ අම්මා මට හිත කැමතියි • මගෙ අම්මා මට සැප කැමතියි • ඇ මගෙ වැඩි දියුණුවම හිතයි • හිනෙන්වත් අවැඩක් නොසිතයි <p style="text-align: center;">හක්ති ගීත (යක්කඩුවේ ශ්‍රී පඤ්ජරාම නාහිමි)</p> <ul style="list-style-type: none"> • කිසි ම සතකු නො පෙළන්න පුනේ • කටුස්සෙකුට හුනෙකු හට වත් • ලේනෙකු බළලෙකු මොකෙකුටවත් • හිංසාවක් නොම කරන් පුනේ <p style="text-align: center;">(හක්ති ගීත - යක්කඩුවේ ශ්‍රී ප්‍රඥාරාම නාහිමි)</p>
<p>7. සෞඛ්‍යය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙමින් ඵලදායී දෛනික වර්ෂා රටාවක් ගොඩනගා ගැනීම.</p>	<p>7. සෞඛ්‍යය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙමින් ඵලදායී දෛනික වර්ෂා රටාවක් ගොඩනගා ගනියි.</p>	<p>7.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • උදෑසනින් අවදි වීම. • දත් මැද මූණ සෝදා ගැනීම • නිවැරදි ඉරියව්වෙන් තෙරුවන් වැඳීම • නිවස, මිදුල පිරිසිදු කිරීම හා රැක බලා ගැනීම • සුදුසු වාදනයකට හුරු වීම • නියමිත වේලාවට ආහාර ගැනීම • භාවනාවක යෙදීම • විවේකය ඵලදායී ව ගත කිරීම • නින්දට පෙර දත් මැද පිරිසිදු වීම

තේමාව	නිපුණතාව	විෂය අන්තර්ගතය
<p>8. ත්‍රිවිධ පුණ්‍ය ක්‍රියාවල යෙදෙමින් දැහැමි හා සුවදායී ජීවිතයක් ගත කිරීම</p>	<p>8. ත්‍රිවිධ පුණ්‍ය ක්‍රියාවල යෙදෙමින් දැහැමි හා සුවදායී ජීවිතයක් ගත කරයි.</p>	<p>8.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • දානමය පින්කම් • බණ ඇසීම • ශ්‍රද්ධාවෙන් යුතු ව පින්කම් ආශ්‍රිත වතාවත්වල නිරත වීම <ul style="list-style-type: none"> * ධාතු කරඬුව සහ සඟරුවන වැඩමවීම * පා ධෝවනය හා පිසදැමීම * වැඳ නමස්කාර කර පිළිගැනීම සහ පර්යංකයෙන් හිඳ ගැනීම * බුද්ධ පූජාව තැන්පත් කිරීම * බණට/පිරිතට ආරාධනාව, දැහැන් වට්ටිය පිළිගැන්වීම * සාධු නාදය පැවැත්වීම * දන්පැන් හා පිරිකර පූජා කිරීම * පැන් වැසීම * ප්‍රාස්තවිකව ශාසනික වචන භාවිතය
<p>9. සුවිශේෂී බුදු වදන් හදාරමින් ධර්මචාරී ජීවිතයක් ගොඩනගා ගැනීම.</p>	<p>9. සුවිශේෂී බුදු වදන් හදාරමින් ධර්මචාරී ජීවිතයක් ගොඩනගා ගැනීමට ක්‍රියා කරයි.</p>	<p>9.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • සාධු වාචාය සංවරෝ 'වචනයෙන් කෙරෙන වැරදිවලින් වැළකීම ඉතා හොඳයි.'
<p>10. ශ්‍රී ලංකාවේ ඓතිහාසික සිද්ධස්ථාන වන්දනා කිරීම.</p>	<p>10. ශ්‍රී ලංකාවේ ඓතිහාසික සිද්ධස්ථාන හැඳින්වීමට ඒවා සුරකිමින් හා අගයමින් වන්දනා කරයි.</p>	<p>10.1</p> <ul style="list-style-type: none"> • ජය ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ • රුවන්වැලි සැය

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය සඳහා උපදෙස්

1. තේමාව : බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වය

නිපුණතාව : බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වය හැඳින් ගෙන වර්තමානය කරයි.

1.1 අසිරිමත් වෙසක් පොතොය

- ඉගෙනුම් පල :
- වෙසක් පොතොය දිනයෙහි සිදු වූ අසිරිමත් සිදුවීම් මොනවා දැයි හඳුනා ගෙන ප්‍රකාශ කරයි.
  - තෙමඟුල සම්බන්ධ අසිරිමත් සිදුවීම් පිළිබඳ ව ගෞරවයෙන් කතා කරයි.
  - සිදුහත් කුමරුගේ පියාගේ හා මවගේ නම් ප්‍රකාශ කරයි.
  - වෙසක් පොතොය හා සම්බන්ධ සිදුවීම් ඇසුරු කර ගෙන නිර්මාණ සකස් කරයි.
  - වෙසක් පොතොය තේමා කර ගෙන සකස් කරන ලද නිර්මාණ ප්‍රදර්ශනය කරමින් වින්දනයක් ලබයි.

- ඉගෙනුම් සම්පත් :
- ඉපදීම, බුදුවීම හා පිරිනිවන් පෑම වෙන් වශයෙන් දැක්වෙන රූප 3ක් (විශාල ලෙස සකසා ගත්) හෝ සංයුක්ත තැටි (CD)
  - වෙසක් කුඩු නිර්මාණය සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය - බ්‍රිස්ටල් බෝඩ්, කම්බි, සවිකොළ (ඔබට අවශ්‍ය පරිදි විවිධ ද්‍රව්‍ය යොදා ගත හැකි ය.)
  - බ්‍රිස්ටල් බෝඩ්, ලී පටි, සෘජුකෝණී (තොරණ සකස් කිරීමට)
  - ලිපිගොනු කවර
  - කඩදාසි, පාට

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය :

මෙම තේමාව ඉගැන්වීම සඳහා වෙසක් පොතොය සමය යොදා ගැනීම සුදුසු ය.

- පියවර 1 :
- වෙසක් මාසයේ පරිසරයේ සුන්දරත්වය නිරීක්ෂණය කරමින් කතා බහ කිරීම.
  - නිරීක්ෂණයේ දී තමා දුටු සිත් ගත් දේවල් පිළිබඳ කතාබහ කිරීම.
  - පරිසරයේ සුන්දරත්වය ගැන කියවෙන සරල කවි, ගී ගායනා කිරීම.

- පියවර 2 :
- බෝසත් උපත හා සම්බන්ධ අසිරිමත් සිදුවීම් පිළිබඳ ව රූප රාමු පෙන්වමින් පහදා දීම.
උදා : කුමරු පියුම් හතක් මත ඇවිදීම
  - සිදුහත් කුමරුගේ මව මහාමායා දේවිය බවත්, පියා සුද්ධෝදන රජතුමා බවත් කියාදීම.

- පියවර 3 :
- බෝසතාණන් වහන්සේ බුද්ධගයාවේ දී බුද්ධත්වයට පත්වීම පිළිබඳ සරල ව කියාදීම.

- පියවර 4 :
- බුදුරජාණන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑවේ කුසිනාරාවේ මල්ල රජදරුවන්ගේ උපවත්තන සල් උයනෙහි දී බව කියා දීම.

- පියවර 5 :
- තෙමඟුල සිහිපත් කෙරෙන අවස්ථා දරුවන් ලවා විත්‍රයට නැංවීම. (කණ්ඩායම් වශයෙන්/ පන්ති මට්ටමින්)
  - එම විත්‍ර ඇසුරින් පුංචි අපේ වෙසක් තොරණ නමින් තොරණක් සෑදීම.
  - - වෙසක් සැරසිලි
  - - වෙසක් කුඩු සකස් කිරීම
  - - පන්සල් යාම
  - - ශීල සමාදාන වැඩසටහන්
  - - නිර්මාණ ප්‍රදර්ශනය කිරීම ආදියෙහි දරුවන් නිරත කරවන්න.

බෝසත් සිදුහත් කුමරා
 උපන්න දා වෙසක් දිනේ
 ලුම්බිණියේ සල් උයන ම
 හරිම ලස්සනයි

ජය සිරි මහ බෝ සෙවනේ
 බුදුබව ලැබූ වෙසක් දිනේ
 බුද්ධගයා පින් භූමිය
 හරි ම පින්බරයි

කුසිනාරා පුරවරයේ
 උපවත්තන සල් උයනේ
 බුදු සමීදුන් පිරිනිවුණේ
 වෙසක් පෝය දා

1.2 මහා කරුණා ගුණය

- ඉගෙනුම් පල :
- බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මහා කරුණා ගුණය පිළිබිඹු කෙරෙන කතා පුවත් දැනගැනීමට කැමැත්තක් දක්වයි.
  - සෝපාක කතා පුවත ඇසුරින් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මහා කරුණා ගුණය විස්තර කරයි.
  - අනේපිඬු සිටු මිනිබිරියගේ කතා පුවත භාවිත කර බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මහා කරුණා ගුණය පැහැදිලි කරයි.
  - බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මහා කරුණා ගුණය ආදර්ශයට ගෙන අන් අයට පිහිට විය හැකි අවස්ථා කිහිපයක් ප්‍රකාශ කරයි.

ඉගෙනුම් සම්පත් : • සෝපාක කතාව හා අනේපිඬු සිටු මිනිබිරියගේ කතාවට අදාළ රූපරාමු

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය :

- පියවර 1 :
- සෝපාක පොඩි භාමුදුරුවන්ගේ කතාව ඉදිරිපත් කිරීම.
  - අපිලිවෙළට තබන ලද රූපරාමු පිලිවෙළට සකස් කරමින් සෝපාක පොඩි භාමුදුරුවන්ගේ කතාව ගොඩනැගීම.
  - බුදුරජාණන් වහන්සේ හා සෝපාක හමුව දෙබසක් ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම
  - පහත සඳහන් කවිය ද භාවිතයට ගනිමින් බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මහා කරුණා ගුණය විස්තර කරන්න.

මව්පිය සෙනෙහස	අභිමිච
සිටියා සොහොනක	තනිවම
සෝපාකට පිහිට	ලැබුණෙ
බුදු කරුණා ගුණ	මහිමෙන

- පියවර 2 :
- අනේපිඬු සිටු මිනිබිරියගේ කතා පුවත පහත සඳහන් පරිදි ඉදිරිපත් කිරීම.
  - රූප රාමු ඇසුරෙන් කතාව ගොඩනැගීම
  - කතාවේ සිත්ගත් අවස්ථාවක් චිත්‍රයට නැගීම
    - * අනේපිඬු සිටුකුමාට මිනිබිරියක් සිටියා.
    - * ඇය බෝතික්කකු තම දියණිය ලෙස සලකා ගෙන නළවමින් සෙල්ලම් කළා.

- * බෝනික්කා බිම වැටිලා බිඳුණා.
- * ඇය මහ හඬින් ඇඬුවා, නවත්වන්නේ නැති ව ම ඇඬුවා.
- * අවට සිටින අය සිටුකුමා ළඟට මිනිබිරිය රැගෙන ගියා.
- * “අපි දානයක් දීලා ඔබේ දුවට පින් දෙමු.” යැ යි සිටුකුමා කීවා.
- * මිනිබිරිය සැනැසුණා.
- * බුදු රජාණන් වහන්සේට දානය සඳහා කළ ආරාධනය උන් වහන්සේ භාර ගත්තේ මිනිබිරිය කෙරෙහි කරුණාවෙන්.
- * දානය දුන්නා. මිනිබිරිය දියණියට පින් දුන්නා. කාටත් සතුටු යි.

(මූලාශ්‍රය : ජේතවත්ථු අට්ඨ කථා - පිට්ඨ ධීතලික කතා වස්තුව)

- පියවර 3 :
- මල්ලි කෙනකු/නංගි කෙනකු/යහළුවකු අඩන අවස්ථාවක තමන් පිහිට වූ ආකාරය විස්තර කිරීමට සිසුන්ට අවස්ථාව දෙන්න.
  - තමාට තවත් කෙනකු කරුණාවන්ත ව පිහිට වූ අවස්ථාවක් පිළිබඳ විමසන්න.

ප්‍රායෝගික ජීවිතයේ භාවිතය සඳහා

- නිවසේ දී වෙසක් සැරසිලි කිරීමට උදව් කිරීම
- එදිනෙදා මුණ ගැසෙන උදව් අවශ්‍ය අයට සතුටින් යුතු ව පිහිට වීම. කරන ලද උදව්වක් පිළිබඳ තම අත්දැකීම් පන්තිය ඉදිරියේ ප්‍රකාශ කරන්නට අවස්ථාව ලබා දීම

2. තේමාව : සුවිශේෂ බෞද්ධ චරිත හා ජාතික කතා ආදර්ශයට ගැනීම

නිපුණතාව : සුවිශේෂ බෞද්ධ චරිත හා ජාතික කතා හැඳින් ආදර්ශයට ගෙන කටයුතු කරයි.

2.1 සුවිශේෂී බෞද්ධ චරිත

- රාහුල පොඩි හාමුදුරුවෝ
- දේවානම්පියතිස්ස රජතුමා

ඉගෙනුම් පල :

- රාහුල පොඩි හාමුදුරුවන්ගේ චරිතයෙන් අනතිමානී ගුණය ඉස්මතු වන අවස්ථා කිහිපයක් විස්තර කරයි.
- රාහුල පොඩි හාමුදුරුවන් තුළ තිබූ අනතිමානී බව සාර්ථක ජීවිතයක් ගොඩනගා ගැනීමට හේතු වන ආකාරය අගය කරමින් කතා කරයි.
- මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේගේ වැඩමවීම නිසා ලංකාවට බුදුදහම ලැබුණු බව ප්‍රකාශ කරයි.
- බුදුදහම වැළඳ ගැනීම නිසා දේවානම්පියතිස්ස රජතුමා සත්ත්ව හිංසාවෙන් වැළකුණ බව පිළිගනිමින් කතා කරයි.
- දේවානම්පියතිස්ස රජතුමාගේ චරිතය ආදර්ශයට ගෙන සතුන්ට හිංසා නොකරන බව ප්‍රකාශ කරයි.

ඉගෙනුම් සම්පත් :

- රාහුල පොඩි හාමුදුරුවෝ වැලි දෝතක් උඩ දමා ප්‍රාර්ථනා කරන රූප රාමුවක්. (විශාල කර සකස් කර ගැනීම උචිත ය.)
- දේවානම්පියතිස්ස රජතුමා මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේට වදින අවස්ථාව දැක්වෙන පින්තූරයක්.

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය :

පියවර 1 :

- රාහුල පොඩි හාමුදුරුවෝ උදෑසන ම වැලි දෝතක් ගෙන "මේ වැලි කැට තරමට මට අවවාද ලැබේවා"යි කියා ප්‍රාර්ථනා කළ අවස්ථාවට අදාළ රූප රාමුව දරුවන්ට ඉදිරිපත් කරමින් රාහුල පොඩි හාමුදුරුවන් පිළිබඳ ව හඳුන්වා දෙන්න. (සෑම පන්තියක ම මෙම රූප රාමුව ප්‍රදර්ශනය කර තිබීම සුදුසු ය.)

පියවර 2 :

- රාහුල පොඩි හාමුදුරුවන්ගේ චරිතයෙන් දරුවන්ට ලබා ගත හැකි ආදර්ශ මතු කරමින් කතා කරන්න. (රාහුල පොඩි හාමුදුරුවෝ පිළිවෙලකට වැඩකළ ආකාරය හා වැරදි නිවැරදි කර ගැනීමට මැදිහත් වූ අයුරු පිළිබඳ අවධානය යොමුකර දරුවන්ට ඒ ගැන වටහා දෙන්න.)

- රාහුල පොඩි හාමුදුරුවන් ගැන කියවෙන කවි දරුවන් සමග ගායනා කරන්න.
  - මෙන් සිසිලෙන් සිත පුරවා
වැලි දෝතක් ගෙන උඩ දා
වැලි කැට ගණනට සෑමදා
වැඩි හිටි ඔවදන් පැතුවා
  - රාහුල සමීදගෙ මුහුණේ
ප්‍රිය බව නිතරම රැඳුණේ
ශික්ෂාවෙන් අග තැන්පත්
තනතුර සමීදට ලැබුණේ

පියවර 3 : • පෙර සුදානම

දෙමාපිය අනුග්‍රහය ලබා ගනිමින් ප්‍රාථමික අංශයේ සියලු ම සිසුනට ප්‍රයෝජනයට ගත හැකි පරිදි එළිමහනේ 'මහින්දාගමනය' නිරූපණය කෙරෙන මිහින්තලා පර්වතයෙහි ආකෘතියක් නිර්මාණය කරන්න. එහි ඉහළින් 'මහින්දාගමනය' යන්න පැහැදිලි ව ප්‍රදර්ශනය කරන්න.

- ආකෘතිය අසලට දරුවන් කැඳවා ගෙන යන්න. මහින්දාගමනය ගැන දරුවන් දන්නා කරුණු කතා බහ කරන්න.
- දේවානම්පියතිස්ස රජතුමා ගේ නායකත්වයෙන් ශ්‍රී ලංකාවේ බුදු දහම රෝපණය වූ අයුරු සාකච්ඡා කරන්න.
- බුදු දහම පිළිගත් නිසා දේවානම්පියතිස්ස රජතුමා සත්ව හිංසාවෙන් වැළකුණු බව දරුවන් සමග සාකච්ඡා කර කරුණු තහවුරු කරන්න.
- මහින්දාගමනය චිත්‍රයට නගන්නට සිසුන් යොමු කරන්න.

මිහින්තලා ගල මුදුනට
 මිහිඳු සමිඳු වැඩිය දිනේ
 තිස්ස නිරිඳු මුව දඩයම
 නවතා දැමුවා
 සාධු සාධු සාධු හඬයි
 මිහිඳු සමිඳු ගුණ සුවඳයි
 එදා පටන් ලක් දෙරණේ
 දසක පැතිරුණා

2.2 ජාතක කතා

- සාම ජාතකය

ඉගෙනුම් පල : • සාම කුමරුගේ වර්තයේ ගුණාංග ඉස්මතු කරමින් කතාව ගොඩ නගයි.
 • සාම කුමාරයාගේ වර්තය ආදර්ශයට ගෙන දෙමවුපියන්ට උදව් කළ හැකි ආකාරය ප්‍රකාශ කරයි.

ඉගෙනුම් සම්පත් : • සාම ජාතකයේ අවස්ථා දැක්වෙන රූප රාමු
 • කඩදාසි
 • පාට

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය :

පියවර 1 : • සාම කුමාරයාට සිටි යහළුවන් හා අම්මාට තාත්තාට සාම කුමරු ආදරයෙන් කරුණාවෙන් සැලකූ ආකාරය ඉස්මතු වන ලෙස සාම ජාතක කතාව කියා දීම. (මේ සඳහා පින්තූර යොදා ගන්න.)

පියවර 2 : • සාම කුමාරයාගේ කතාව ඇසුරින් මතුකර ගත හැකි පහත දැක්වෙන ආදර්ශ ද යොදා ගනිමින් සාකච්ඡාවක නිරත වන්න.
 * කරුණාවන්ත දරුවන්ට සතුන් ප්‍රියකරන බව
 * අම්මාට තාත්තාට කීකරු වීම හා සැලකීම
 * ඇත්ත කතා කිරීම හා සත්‍ය ක්‍රියාව

පියවර 3 : • සාම කුමාරයා තම අන්ධ දෙමාපියන්ට උදව් කළා සේ කුඩා දරුවන් ලෙස සිසුන්ටත් තම දෙමාපියන්ට උදව් කළ හැකි අවස්ථා සාකච්ඡා කරන්න.

ප්‍රායෝගික ජීවිතය සඳහා

- සාම ජාතක කතා පුවතේ සිත් ගත් අවස්ථාවක් චිත්‍රයට නැඟීම

3. තේමාව : බෞද්ධ දරුවකුගේ අනන්‍යතාව ප්‍රදර්ශනය කිරීම

නිපුණතාව : බෞද්ධ දරුවකුගේ අනන්‍යතාව තම වරියාවෙන් ප්‍රදර්ශනය කරයි.

3.1 ආදර්ශවත් බෞද්ධ දරුවකු ගේ ගුණාංග

- ඉගෙනුම් පල :
- ආගමික වතාවත්වල යෙදීමේ දී නිවැරදි පිළිවෙත් අනුගමනය කරයි.
  - විහාරස්ථානයට පිවිසීමේ දී සුදුසු වර්ෂා ප්‍රදර්ශනය කරයි.
  - බෞද්ධ ආගමික සිද්ධස්ථානවලට යාමේ දී සුදුසු ඇඳුමින් සැරසිය යුතු බව පිළිගනිමින් කතා කරයි.
  - විහාරස්ථානයේ දී ත්‍රිවිධ වෛත්‍ය අනුපිළිවෙළින් වන්දනා කරයි.
  - වෛත්‍ය රාජයාණන් වහන්සේ හා බෝධීන් වහන්සේ ප්‍රදක්ෂිණා කරමින් ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්තව වන්දනා කරයි.
  - ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්තව නිවැරදි ඉරියව් ප්‍රදර්ශනය කරමින් මහා සංඝරත්නයට වන්දනා කරයි.
  - අවස්ථෝචිත ව සුදුසු ශාසනික වචන ගැලපෙන පරිදි භාවිත කරයි.
  - දෙමවුපියන්ට, ගුරුවරුන්ට හා වැඩිහිටියන්ට ගරු කළ හැකි ආකාරය විස්තර කරයි.
  - පාසලට පැමිණීමට පෙර හා රාත්‍රී නින්දට පෙර දෙමවුපියන් නැමදිය යුතු බව පිළිගනිමින් කතා කරයි.
  - බෞද්ධ ආශීර්වාදාත්මක වචන භාවිත කිරීමේ වැදගත්කම පිළිබඳව අගය කරමින් කතා කරයි.

- ඉගෙනුම් සම්පත් :
- පාසලේ උදැසන ආගමික වතාවත් සිදුකිරීමට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය
  - පන්සල් ගෙන යාමට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය :

- පියවර 1 :
- පාසලේ උදැසන ආගමික වතාවත්වල යෙදෙන අවස්ථාවේ දී තිසරණ සහිත පන්සිල් සමාදන් වීම.
  - නිවසේ දී දිනපතා තෙරුවන් නැමදීමට ශිෂ්‍යයන් යොමු කිරීම.

- පියවර 2 :
- පන්සිල් සමාදන් වීමට පෙර පූජා ද්‍රව්‍යවලට අතගසා සාධුකාර දෙන ආකාරය කියා දෙන්න. (සෑම පූජා ද්‍රව්‍යයකට ම යටින් අත තබා පූජාව පැවැත්වීමට දායක වන ආකාරය කියා දෙන්න.)
  - පන්සිල් සමාදන් වීමට පෙර දොහොත් මුදුනේ තබා නමස්කාර පාඨය කියන ආකාරය ආදර්ශනය කර පෙන්වන්න.
  - ශ්‍රද්ධාවෙන් යුතු ව උදැසන ආගමික වතාවත්වල ශිෂ්‍යයන් නිරත කරවන්න. (සෑම අවස්ථාවක දී ම ආගමික වතාවත්වල යෙදෙන නිවැරදි පිළිවෙත පැහැදිලි කර දෙන්න.)

- පියවර 3 :
- පෙර සූදානම
  - විදුහල්පතිතුමා සමග සාකච්ඡා කර විහාරස්ථානයට යන ගමන සංවිධානය කර ගැනීම.
  - විහාරස්ථානයට දරුවන් රැගෙන ඒම පිළිබඳව පන්සලේ ස්වාමීන් වහන්සේව දැනුම්වත් කිරීම
  - ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවන්ට ජාතික ඇඳුමෙන්/සුදු ළඹා සාරියෙන් සැරසී පැමිණීමට උපදෙස් දීම හා ඒ පිළිබඳ දෙමාපියන් දැනුම්වත් කිරීම.

- තෙල්, මල්, පහන් තිර ආදී අවශ්‍ය පූජා භාණ්ඩ සූදානම් කර ගැනීම
- විහාරස්ථානයට යාමට පෙර දිනයේ පන්සලේ දී හැසිරිය යුතු ආකාරය (අල්ප ශබ්දතාව රැකීම) ගැන දැනුම්වත් කිරීම.

- පියවර 4 :
- විහාරස්ථානයට පිටත්ව යාම. විහාරස්ථානයට ඇතුළු වන ස්ථානයේ දී හිස් වැසුම්, පාවහන් ගලවා ඇතුළු විය යුතු බව පහදා දීම. ගැලවූ පාවහන් පිළිවෙළට තැබීම. මළ මං පෙත් ඇමදීම හා මල් අසුන් පිරිසිදු කිරීම. අත් ධෝවනය කර ගැනීම හා මල් ධෝවනය කළ යුතු බව කියා දීම. ගුරුතුමිය/තුමා ආදර්ශයක් වන පරිදි එම කටයුතු සිදු කිරීම.
  - විහාර භූමිය තුළ අල්පශබ්දතාව රැකීම පාසලේ දී මතක් කර දුන් පරිදි ම කළ යුතු බව දරුවන්ට අවබෝධ කරවීම. (එක විහාරස්ථානයකට දරුවන් 40කින් යුත් පන්තියක් පමණක් රැගෙන යාමෙන් අවශ්‍ය ඉගෙනුම් පල කරා ළඟාවිය හැකි වේ.)
  - පිළිවෙළින් වෛත්‍ය රාජයාණන් වහන්සේට, බෝධි රාජයාණන් වහන්සේට හා බුදුපිළිම වහන්සේට පහන්, සුවඳ දුම්, මල් ආදිය පූජා කිරීම. එය ත්‍රිවිධ වෛත්‍ය වන්දනාවේ පිළිවෙළ බව කියාදීම.
  - දකුණු අත වෛත්‍ය රාජයාණන් වහන්සේ/බෝධි රාජයාණන් වහන්සේ දෙසට තිබෙන සේ (දක්ෂිණාවර්තව) ප්‍රදක්ෂිණා කරමින් වන්දනාවේ යෙදීමට යොමු කිරීම.
  - ත්‍රිවිධ වෛත්‍ය රාජයාණන් වහන්සේලා වදින ගාථා එම ස්ථානවලදීත් කියා වැදීමට යොමු කිරීම.
  - ගාථා නිවැරදි ව සජ්ඣායනා කිරීම.

ත්‍රිවිධ වෛත්‍ය රාජයාණන් වහන්සේ වදින ගාථාව

වන්දාමි චේතියං සබ්බං
සබ්බ ධානෙසු පතිට්ඨිතං
සාරීරික ධාතු මහා බෝධිං
බුද්ධරූපං සකලං සදා

බෝධි රාජයාණන් වහන්සේ වදින ගාථාව

යස්සමුලේ නිසින්තෝව - සබ්බාරි විජයං අකා
පත්තෝ සබ්බඤ්ඤතං සත්ථා - වන්දේතං බෝධිපාදපං

- පියවර 5 :
- ස්වාමීන්වහන්සේට ආරාධනා කර දරුවන් වන්දනාවේ යෙදවීමට කටයුතු කිරීම.
  - වන්දනා කටයුතු අවසානයේ දී ස්වාමීන්වහන්සේට දරුවන් ලවා පිරිකර පූජා කිරීම/ ස්වාමීන් වහන්සේට වැදීම.
  - ආගමික වතාවත්වලින් පසු ව සංඝාවාසයට සිසුන් සමග ගොස් එහි වැඩ වසන ස්වාමීන් වහන්සේට වන්දනා කිරීමට යොමු කිරීම.
  - මෙම සෑම අවස්ථාවකදී ම හැකිතාක් දුරට ප්‍රාස්ථවිකව ශාසනික වචන භාවිත කිරීමට යොමු කිරීම. වචන කිහිපයක් හඳුන්වා දෙන්න.
- උදා : * අත් සෝදනවා - අත් දොහොත් කරනවා
* අතුගානවා - අමදිනවා
* යනවා, එනවා - වඩිනවා

- පියවර 6 :
- විහාරස්ථානයට ගොස් කරන ලද ආගමික වතාවත් තුළින් දරුවාගේ ජීවිතයට හුරු කර ගත හැකි සිරිත් විරිත් හා වටිනාකම් අවධාරණය කරමින් සාකච්ඡා කිරීම.
  - විහාරස්ථානයට ගොස් පළමු ව, දෙවනු ව හා තෙවනු ව වන්දනා කළ ස්ථාන අනුපිළිවෙළින් විග්‍රයට නැගීම.

- පියවර 7 :
- සාම ජාතිකය මතකයට නංවමින් දෙමව්පියන්ගේ වටිනාකම පිළිබඳ සාකච්ඡාවක යෙදීම.
  - මවට හා පියාට වදින ගාථා පාඩම් කිරීම.
  - දිනපතා මවට හා පියාට වදින ලෙස උපදෙස් දීම.
  - “අම්මා මට ආදරෙයි” චිත්‍රයට නැගීම. “නාත්තා මට ආදරෙයි” චිත්‍රයට නැගීම. (දෙමාපියන් නොමැති දරුවන් සිටි නම් සුදුසු ලෙස මාතෘකාව වෙනස් කර ගන්න.)

- පියවර 8 :
- ගුරුවරුන්ගේ ගුණ දැක්වෙන කවියක් ගායනා කිරීම.

අඳුරෙන් එළියට යන මග	කියනා
දැනුමෙන් සවියෙන් මුවහත්	කරනා
ඇල්මෙන් කැල්මෙන් ඔවදන්	බෙදනා
ගුරු මවු පියවරු නමදීමු	බැතිනා

(මෙම කවිය ඇසුරින් ගුරුවරුන්ගේ වටිනාකම් ගැන පහදා දෙන්න.)

- ගුරුවරයකු දුටු විට හුනස්නෙන් නැගිට ආචාර කිරීමට හුරු කිරීම.
- ගුරු වන්දනා ගාථාව පාඩම් කරවීම
- ගුරු වන්දනා ගාථාව - ඕවාද සිප්ප දානේන
සික්කාපේති මමං ගරු
සගාරවෙන චිත්තේන
අහං වන්දාමි තං ගරුං

සිංහල තේරුම -	ඔවා සිප්	දීමෙන
	මා හික්මවන	පේමෙන
	ඇඳුරු හද	බැතියෙන
	වදිමි ගරු සිත පෙරටු	කරමින

- පියවර 9 :
- තමන්ට වඩා වයසින් වැඩි අය වැඩිහිටියන් බව කියාදීම.
  - අපේ වැඩිහිටියන් ගැන දරුවන් සමග කතා බහ කිරීම. අපි වැඩිහිටියන්ට සැලකිය යුතු බව අවබෝධ කරවීම.
  - ආච්චිට/සීයාට/වැඩිහිටියකුට උදව් කළ අවස්ථාවක් පිළිබඳ දරුවන්ගෙන් අදහස් ලබා ගැනීම.
  - එවන් අවස්ථාවක් චිත්‍රයට නැගීම.
  - දරුවන් අදින ලද චිත්‍ර බිත්ති පුවත්පතේ ප්‍රදර්ශනය කිරීම.

- පියවර 10 :
- ස්වාමීන්වහන්සේලාට, මවුපියන්ට, ගුරුවරුන්ට හා වැඩිහිටියන්ට වදින විට ආගමික වදන්වලින් ආශීර්වාද ලබා දෙන අවස්ථා මතකයට නංවන්න.
  - උදේ පාසලට එනවිට මවට/පියාට වැන්ද විට මව/පියා ලබා දුන් ආශීර්වාද දරුවන් සමග කතාබහ කරන්න.
  - යහළුවන් හමු වූ අවස්ථාවල දී අපත් ආගමික වදන්වලින් සුබපැතීමට, ආශීර්වාද කිරීම පුරුදු විය යුතු බව වටහා දෙන්න.
උදා : තෙරුවන් සරණයි ! බුදු සරණයි !
දළදා සමිඳුන්ගේ පිහිටයි !
ජය සිරිමා හාමුදුරුවන්ගේ සරණයි !

ප්‍රායෝගික ජීවිතයේ භාවිතය සඳහා

- දරුවන්ගේ උපන්දිනය දා විහාරස්ථානය වෙත ගොස් බෝධිපූජා පින්කමක් කර ආශීර්වාදය ලබා ගැනීමට යොමු කිරීම.
- විහාරස්ථානයේ ස්වාමීන්වහන්සේ වෙත ගොස් පිරිකර පූජා කර ආශීර්වාදය ලබා ගැනීමට හා පිරිත් නූලක් පැළඳ ගැනීමට දරුවන් යොමු කරවීම.
- පොහොය දිනයේ පවුලේ සැම එක්වී විහාරස්ථානය වෙත යාමට හුරුවක් ලබා දීම.
- දහම් පාසල් යාම අත්‍යවශ්‍ය දෙයක් බව කියා ඒ ගැන සොයා බැලීම. (සාධු වර්යා පොත)

- දිනපතා පාසල ඇරි නිවස බලා පිටත් වීමට පෙර අදාළ ගාථාව කියා පත්තියේ ගුරුකුමාට/ගුරුකුමියට වැදීමට සැලැස්වීම

3.2 හොඳ වැඩ කර සතුටු වෙමු.

- 3.2 ඉගෙනුම් පල :
- තමන් විසින් කරන ලද හොඳ වැඩ ප්‍රකාශ කරයි.
  - කරන ලද හොඳ වැඩ ප්‍රකාශ කරමින් ක්‍රීඩාවේ නිරත වී වින්දනයක් ලබයි.

- ඉගෙනුම් සම්පත් :
- ලොකු හිස් මල් බඳුනක්
  - කණ්ඩායම්වලට අවශ්‍ය කුඩා හිස් මල් බඳුනක්
  - ඉරටුවල/බීම බටවල අමුණන ලද මල් (කණ්ඩායමේ පාටවලට අවශ්‍ය පරිදි)

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය :

- පියවර 1 :
- පන්තිය සුදුසු පරිදි කණ්ඩායම් කරන්න.
  - සෑම කණ්ඩායමකට ම පාටක් බැගින් දෙන්න. උදා : රතු, කහ, රෝස, . . . වැනි
  - කණ්ඩායමේ පාට සඳහන් කරමින් හිස් මල් බඳුන් ද සකසා ගන්න.
  - ඒ ඒ පාටින් මල් කලින් සාදා ගන්න. (කපා ගත් මල් ඉරටු මගින්/ බීම බට මගින් රඳවා ගන්න.) (කණ්ඩායමක සිසුන් 6ක් නම් මල් 10ක් වන පරිදි)
  - පාට පාට මල් පිරවූ බඳුන ගුරු මේසය මත තබන්න.
  - කණ්ඩායමේ එක් දරුවකුට තමන් විසින් වඩාත් කැමැත්තෙන් ම කළ හොඳ වැඩක් කියන්නට අවස්ථාව දෙන්න.
  - ඒ අනුව තමන්ගේ කණ්ඩායමේ පාටින් මලක් ගුරු මේසය මත ඇති විශාල බඳුනෙන් රැගෙන කණ්ඩායමේ ඇති හිස් බඳුනට දමන්න දරුවාට ඉඩ දෙන්න.
  - මෙසේ සෑම කණ්ඩායමක ම කේවල වශයෙන් වඩාත් ම කැමැත්තෙන් කරන ලද හොඳ වැඩ ප්‍රකාශ කරන්නට අවස්ථාව දෙන්න.
  - මෙලෙස වරින් වර හොඳ වැඩ කියමින් තම කණ්ඩායමේ හිස් මල් බඳුන මල්වලින් පුරවා ගන්නට ඉඩ දෙන්න. (ගුරුවරයාට අවශ්‍ය පරිදි මෙම ක්‍රියාකාරකම සකසා ගත හැක)

- පියවර 2 :
- පහත සඳහන් හොඳ වැඩ පිළිබඳව ද අවධානය යොමු කරමින් කරුණු තහවුරු කරන්න.
    - උදා : දිනපතා බුදුන් වැදීම
    - දිනපතා මවට පියාට වැදීම
    - පාසලේ දී/දහම් පාසලේ දී ගුරුකුමාට වැදීම
    - මිතුරෙකුට උදව් කිරීම (යහළුවකුට පැන්සලක්, මකන කැල්ලක්, කෑම දීම වැනි)
    - මවුපියන්ට කීකරු වීම හා උදව් කිරීම
    - ආච්චිට සීයාට උදව් කිරීම
    - සතුන්ට හිංසා නොකිරීම

සතුන්ට කෑම බීම දීම
තමන්ට අයිති නැති දේ නොගැනීම
බොරු නොකීම

ප්‍රායෝගික ජීවිතයේ භාවිතය සඳහා

'හොඳ මගේ වැඩ අගේ' පොත

- සෑම මාසයක ම කිසියම් දිනයක ගෙදර දී දෙමාපියන් ගේ අනුදැනුම ඇති ව සුවිශේෂ යහපත් කාර්යයක් සිදු කර පහත ආකාරයට එය වාර්තා කිරීමට දරුවා පොළඹවන්න.
  - * නිවසේ දී ම එය විනයට නැගීම
  - * එම සිදුවීම A_4 කඩදාසියක ඇඳ පාට කිරීම
  - * දෙමාපියන්/ගුරුවරයා එම ක්‍රියාව අකුරෙන් ලියා අදාළ මාසය සඳහන් කිරීම
- මාස්පතා එම විනය ගුරුවරයා වෙත ගෙන්වා ගන්න.
- පන්තියේ ලිපි ගොනු කවරයක බහා ඒවා සුරක්ෂිත ව තබන්න.
- අවුරුද්ද අවසානයේ එක් දිනක් යොදා ගෙන ඒ ඒ ශිෂ්‍යයා ලවා තමා ගේ විග්‍ර එකතුව පොතක් ලෙස සකස් කරවන්න.
- පොතේ කවරයට ද ශිෂ්‍යයාගේ විනයක් යොදා නම, අවුරුද්ද, පන්තිය ආදිය සඳහන් කරවන්න.
- ගුරුවරයාට අවශ්‍ය පරිදි මෙම ක්‍රියාකාරකම නම්‍යශීලී කර ගත හැකි ය.

4. තේමාව : ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් ඇසුරෙන් අපේ සංස්කෘතික උරුමය රැක ගැනීම

නිපුණතාව : ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම් ඇසුරෙන් අපේ සංස්කෘතික උරුමය රැක ගැනීමට දායක වෙයි.

- ඉගෙනුම් පල :
- බොදු උත්සව කිහිපයක් නම් කරයි.
  - පෙරහරක දක්නට ලැබෙන ලක්ෂණ පෙන්වා දෙමින් ඒ පිළිබඳව සාකච්ඡා කරයි.
  - බෞද්ධ සංස්කෘතික අංගවලට මුල්තැන දෙමින් සිගිති පෙරහරක් සංවිධානය කරයි.
  - පෙරහරට අවශ්‍ය නිර්මාණ සකස් කරයි.
  - බොදු ගී ගායනා කරමින් වින්දනයක් ලබයි.
  - බොදු දරුවකු ලෙස පරිසරය පිවිතුරු ව තබා ගැනීමට දායක වෙයි.
  - බොදු කලා නිර්මාණ සකස් කරමින් වින්දනයක් ලබයි.
  - සත්ත්ව කරුණාව අපගේ උරුමයක් ලෙස සලකා එයට දායක වෙයි.

- ඉගෙනුම් සම්පත් :
- බොදු ගී එකතුවක්
  - නුවර පෙරහැරේ පින්තූරයක්/සංයුක්ත තැටි (CD)
  - බෞද්ධ කලා නිර්මාණවල ඡායාරූප එකතුවක්
  - කළු කඩදාසියක්
  - චිත්‍ර ඇඳීමට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය
  - බෞද්ධ කලා නිර්මාණ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය (බ්‍රිස්ටල් බෝඩ්, මැටි, ගම්, කතුරු ආදී විවිධ ද්‍රව්‍ය යොදා ගත හැක.)
  - බොදු පෙරහරට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය
  - කුරුලු ලෑල්ල සකස් කිරීමට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය :

පියවර 1 :

- වෙසක්, පොසොන්, කඨින පෙරහර ආදී සිසුන් දැක ඇති බොදු උත්සව පිළිබඳ ව විමසමින් ඒවා පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්න.

පියවර 2 :

- මහනුවර ඇසළ පෙරහැර පැවැත්වෙන කාලය හෝ ඔබේ ප්‍රදේශයේ කිසියම් පෙරහැරක් සංවිධානය කෙරෙන කාලයක් වෙනොත් එම කාලය තුළ මෙම පාඩම යොදා ගන්න.
- ඇසළ පෙරහැර පිළිබඳ සාකච්ඡා කරමින්, අප පෙරහැරක් පවත්වන්නේ බුදුන්-දහම්-සඟුන් පුදන්නට බව සිසුන්ට අවධාරණය කරන්න.
- පෙරහැරක දක්නට ලැබෙන අංග හඳුන්වා දෙන්න. (පින්තූර/සංයුක්ත තැටි)
- පන්ති මට්ටමින්/පාසල් මට්ටමින් සංවිධානය කර පෙරහැරක් පවත්වන්න.
- කස, කොඩි, සේසත්, මල් ගස්, මල් වට්ටි, නැටුම් කණ්ඩායම් ඇතුළු බෞද්ධ පෙරහැරකට සුදුසු අංග පෙරහැරට ඇතුළත් කර ගන්න.
- පෙරහැරක එක් එක් අංග එක් එක් ශිෂ්‍යයන්ට විනයට නැගීමට අවස්ථාව සලස්වන්න.
- අදින ලද චිත්‍ර කපා වෙන් කොට සුදුසු පරිදි කළු කඩදාසියක අලවා පෙරහැරක් නිර්මාණය කරන්න.
- එය පන්තිකාමරයේ ප්‍රදර්ශනය කරන්න.

- පියවර 3 :
- ඔබේ පාසලේ බොදු ගී වැඩසටහනක් සමග මෙම පාඩම සම්බන්ධ කර ගැනීම වඩා උචිත ය. නමුත් මෙය පන්ති කාමරය තුළ දී සුදුසු පරිදි සංවිධානය කොට ක්‍රියාත්මක කරන්න.
    - බොදු ගී ගායනා කිරීම
    - පාසල් මට්ටමින් “බොදු ගී සරණිය” සංවිධානය කිරීම.
    - බොදු ගී ගයමින් රස විඳීම.

- පියවර 4 :
- බෞද්ධ කලා නිර්මාණ සකස් කිරීම සඳහා ශිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න.
  - ශිෂ්‍යයන්ට පහසුවෙන් නිර්මාණය කළ හැකි සුදුසු බෞද්ධ කලා නිර්මාණ කරවන්න.
උදා : මැටිවලින් දාගැබක් නිර්මාණය කිරීම
  - ශිෂ්‍යයන් විසින් නිර්මාණය කරන ලද බෞද්ධ කලා නිර්මාණ පන්තියේ ප්‍රදර්ශනය කිරීමට අවස්ථාව දෙන්න.
  - නිර්මාණ සකස් කරන ලද ස්ථානය පිරිසිදු කිරීමට ශිෂ්‍යයන් යොමු කරන්න.

- පියවර 5 :
- පාසලේ සුදුසු ස්ථානයක දෙමවුපියන්ගේ ද උදව් ඇතිව කුරුලු ලැල්ලක් සකස් කර ගන්න.
  - විවේකයේ දී ආහාර ගැනීමට පෙර තම ආහාරයෙන් කොටසක් කුරුල්ලන්ට දීමට හුරු කරන්න.
  - කුරුල්ලන් කෑම කන ආකාරය (බාධා නොවන සේ) නිරීක්ෂණයට ඉඩ දෙන්න.
  - “කුරුල්ලන් අප දුන් කෑම කන හැටි” චිත්‍රයට නගන්නට සිසුන් යොමු කරන්න.
  - සතුන් වෙනුවෙන් බීමට ජලය තබන්න.
  - එය දිනපතා පිරිසිදු කිරීමට උපදෙස් දෙන්න.

ප්‍රායෝගික ජීවිතයේ භාවිතය සඳහා

- නිවසේත් කුරුලු ලැල්ලක් පවත්වාගෙන යාම හා එය දිනපතා පිරිසිදු කිරීම

5. තේමාව : බෞද්ධ ගුණ ධර්ම ඇසුරින් තමන්ටත් අනුන්ටත් හිත පිණිස වන පෞරුෂයක් ගොඩනගා ගැනීම

නිපුණතාව : බෞද්ධ ගුණධර්ම ඇසුරින් තමන්ටත් අනුන්ටත් හිත පිණිස වන පෞරුෂයක් ගොඩනගා ගැනීමට කටයුතු කරයි.

- ඉගෙනුම් පල :**
- සතුන්ට කරුණාව දැක්විය යුතු බව අවධාරණය කරමින් කතා කරයි.
  - සතුන්ට කරුණාව දක්වමින් පිහිට වූ අවස්ථාවල තමන්ට දැනුණ හැඟීම් විස්තර කරයි.
  - දෙමවුපිය වැඩිහිටි හා ගුරුවරුන්ගේ අවවාද පිළිපැදීම යහපත් ගුණාංගයක් බව පිළිගනිමින් අදහස් දක්වයි.
  - අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට පමණක් පරිසරයේ සම්පත් පරිහරණය කිරීමේ වැදගත්කම පිළිබඳ ව කතා කරයි.

- ඉගෙනුම් සම්පත් :**
- යහපුරුදු දැක්වෙන පින්තූර
  - සුන්දර පරිසරයක් දැක්වෙන පින්තූරයක් (සතුන්, ගහකොළ, දිය ඇලි)

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය :

- පියවර 1 :**
- සිසුන් සතුන්ට ආදරය කරුණාව දැක්වූ සිද්ධි කිහිපයක් පන්තියට ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව දෙන්න.
  - එම සිද්ධි ඔස්සේ දරුවා තුළ සත්ත්ව කරුණාව පිළිබඳ හැඟීම් ඇති කරන්න.
  - දෙවිදත් කුමරු දුන්නෙන් විද බිම හෙළා හංසයා, සිදුහත් කුමරු විසින් සුවපත් කර බේරා ගැනුණු අයුරු කතාවක් ලෙස සිසුන්ට කියා දෙන්න.
- පියවර 2 :**
- අප දිනපතා පාසලේ දී පන්සිල් සමාදන් වන බවත්, එහි පළමු ශික්ෂා පදයෙන් කියවෙන්නේ 'මම පණ ඇති සතුන් මැරීමෙන් වළකීම්' යන්න බවත් පහදා දෙන්න.
  - 'අපේ ජීවිත වාගෙමයි සතුන්ගේ ජීවිතත්' වැනි පාඨ පන්තියේ ප්‍රදර්ශනය කිරීම.
  - සතෙකුට කරදරයක් වූ විටක/කුසගින්නේ සිටි අවස්ථාවක වැනි ඕනෑ ම අවස්ථාවක දී සිසුන් උදව් කළ සිද්ධි ප්‍රකාශ කිරීමට අවස්ථාව ලබා දී ඒවා අගය කිරීම.
- පියවර 3 :**
- රාහුල පොඩි හාමුදුරුවන් වැඩිහිටියන් ගේ අවවාද ලබන්නට ප්‍රිය කළ අයුරු මතකයට නංවන්න.
  - මවුපියන්, ගුරුවරුන් හා වැඩිහිටියන්ගේ යහපත් ඔවදන්වලට කීකරු වීම බොදු දරුවකු තුළ තිබිය යුතු ගුණාංගයක් බව පහදා දෙන්න.
  - සිසුන් සමග එක් ව රාහුල පොඩි හාමුදුරුවන් ගැන ඉගෙන ගත් බොදු කවි නැවත වරක් ගායනා කරන්න.
- පියවර 4 :**
- සිසුන් සමග එළිමහනට ගොස් අවට ඇති මල් පිපුණු ගස්වැල් සහිත සුන්දර පරිසරය පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන්න. (නැතහොත් එ වැනි පරිසරයක් අඩංගු පින්තූරය ඉදිරිපත් කරන්න.)

- සිසුන්ට අදහස් ඉදිරිපත් කිරීමට අවස්ථාව දෙමින් පහත කරුණු තහවුරු වන සේ සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.
  - * ගස්වල මල් පිපී තිබෙන විට පරිසරය ලස්සන යි.
  - * මල්වල පැණි බීමෙන් සමහර සතුන් ජීවත් වෙනවා.
  - * අපට මෙන් ම අන් අයට ද නෙළා ගන්නට මල් තිබිය යුතු යි.
  - * මල් කිහිපයක් පූජා කළත් ලැබෙන පින් අඩු නො වේ.

ප්‍රායෝගික ජීවිතයේ භාවිතය සඳහා

- අවශ්‍ය පමණට පරිසරයේ සම්පත් පරිහරණය කළ යුතු බව කියන මේ කවිය ගායනා කරන්න.

මේ ගසේ බොහෝ
 පැණි දොඩම් තිබේ
 පැහැල ඉදිල බිමට නැමිල
 බර වෙලා අතු
 නංගිටයි මටයි - ගෙඩි දෙකක් ඇති
 වැඩිය කඩන නරක ළමයි
 හෙම නොවෙයි අපි
 කෑම කා අපි
 හොඳම හොඳ ගෙඩි
 හොයල බලල කඩල ගනිමු
 දෙක තුනක් ගෙඩි (යු. ජී. පී. ද සිල්වා)

උපුටා ගත් ග්‍රන්ථය : මවුබස - සිංහල ඉගෙනුම් සම්පත් සංග්‍රහය

6. තේමාව : බෞද්ධ උපදේශ කාව්‍ය ව්‍යාපෘති කර ගනිමින් ආදර්ශවත් ජීවිතයක් ගොඩනගා ගැනීම

නිපුණතාව : බෞද්ධ උපදේශ කාව්‍ය ව්‍යාපෘති කර ගනිමින් තම ජීවිත ආදර්ශනය ගොඩනගා ගැනීමට ක්‍රියා කරයි.

- ඉගෙනුම් පල :**
- බෞද්ධ උපදේශ රැගත් කවි ගායනා කිරීමට කැමැත්තෙන් ඉදිරිපත් වෙයි.
  - තෝරාගත් බෞද්ධ උපදේශන කාව්‍ය ගායනා කරමින් වින්දනයක් ලබයි.
  - බෞද්ධ උපදේශ කවි වලින් ඉදිරිපත් කරන ආදර්ශ තම ජීවිතයට එකතු කර ගත යුතු බව පිළිගනිමින් කතා කරයි.

- ඉගෙනුම් සම්පත් :**
- අම්මාගේ ආදරය විදහා දැක්වෙන පින්තූරයක්/ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය තැටි
  - කවි අඩංගු ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය තැටි/සංයුක්ත තැටි
  - කම්මැලි නැති දරුවකුගේ හා අලස කම්මැලි දරුවකුගේ පින්තූර 2ක්
  - බිත්ති පුවත්පත

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය :

- පියවර 1 :**
- මගේ අම්මා මට හිත කැමතියි
  - මගේ අම්මා මට සැප කැමතියි
  - ඇ මගේ වැඩි දියුණුව ම හිතයි
  - හිතෙන්වත් අවැඩක් නොසිතයි

(හක්ති ගීත : යක්කඩුවේ ශ්‍රී ප්‍රඥාරාම නාහිමි)

- සිසුන්ට කවිය ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය ආධාරක මගින් අසන්නට/දකින්නට සැලැස්වීම.
- ගුරුතුමිය කවිය ගායනා කිරීම.
- පින්තූර ඇසුරින් මව් සෙනෙහස පහදා දීම.
- සිසුන් ලවා කවිය ගායනා කරවීම. (මුළු පන්තියම)
- කණ්ඩායම් වශයෙන් කවිය ගායනයට යොමු කිරීම

- පියවර 2 :**
- කිසි ම සතකු නෙපෙළන්න පුතේ
  - කටුස්සෙකුට හුනෙකුහට වත්
  - ලේනකු බලලකු මොකකුට වත්
  - හිංසාවක් නොම කරන් පුතේ

(හක්ති ගීත : යක්කඩුවේ ශ්‍රී ප්‍රඥාරාම නාහිමි)

- ගුරුතුමිය කවිය ගායනා කිරීම. හොඳින් සවන් දීමට සිසුන් යොමු කිරීම.
- මුළු පන්තියේ ම දරුවන් ලවා කිහිප වතාවක් ගායනා කරවීම.
- කණ්ඩායම් වශයෙන් ගායනා කිරීම.
- කවියේ සඳහන් වන සතුන් ගැන, පහදා දෙමින් සතුන්ට හිංසා නොකළ යුතු බව විස්තර කර දීම.
- “සත්තු අපේ මිතුරෝ ය” මාතෘකාව යටතේ චිත්‍රයක් ඇන්දවීම.

පියවර 3 : • ඉහත කවි දෙක ම ඇසුරු කර ගනිමින් එමගින් ඉස්මතු කරන සාරධර්ම පිළිබඳ ව සිසුන් සමග කතා කිරීම

ප්‍රායෝගික ජීවිතයේ භාවිතය සඳහා

- පියා ගැන කියවෙන කවියක්

ආදරයයි	කරුණාවයි
හිතා ගොඩයි තෑගි	කරයි
හිස අත ගා පුතේ	කියයි
මගේ පියා රජෙක්	තමයි

7. තේමාව : සෞඛ්‍යය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙමින් ඵලදායී දෛනික වර්යා රටාවක් ගොඩනගා ගැනීම

නිපුණතාව : සෞඛ්‍යය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙමින් ඵලදායී දෛනික වර්යා රටාවක් ගොඩනගා ගනියි.

- ඉගෙනුම් පල :**
- බොදු දරුවකු දින වර්යාව ගත කරන ආකාරය සාකච්ඡා කරයි.
  - නිරෝගිමත් ජීවිතයට යහපත් දින වර්යාවක් අනුගමනය කිරීම හේතුවන බව ප්‍රකාශ කරයි.

ඉගෙනුම් සම්පත් :

- ‘පාන්දරින් නැගිටලා...’ යන කවි ඇතුළත් වාචි සටහනක්

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය :

පියවර 1 :

- සිසුන් සමග එක් ව පහත කවි ගායනා කරන්න.

පාන්දරින් නැගිටලා

හීන් සුළඟෙ ඇවිදලා

යාන්තමට වෙහෙසිලා

මුණ සෝදමු

කෑම ඉවර කර හෙමින්

හොඳ ඇඳුමින් සැරසෙමින්

පොත් ගෙන පාසල් බලා

ප්‍රීතියෙන් යමු

අක්ක අයිය මල්ලිලා

එක්ක පාලේ පේළි ලා

අයිනකින් පරිස්සමින්

ඉක්මනින් යමු

(එස්. මහින්ද හිමි)

- කවියේ ප්‍රකාශ වන අවස්ථා ඇතුළත් කර ගනිමින් පිළිවෙළකට දිනවර්යාව ගත කළ හැකි ආකාරය පහදා දෙන්න.
- යහපත් දින වර්යාවක් ඇති විට අපට සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජීවිතයක් ගත කළ හැකි වන ආකාරය පිළිබඳ පහත කරුණු ඇතුළත් වන සේ සාකච්ඡාවක් මෙහෙයවන්න.
  - * උදෑසනින් අවදි වීම
  - * දත් මැද මුහුණ සෝදා ගැනීම
  - * නිවැරදි ඉරියව්වෙන් තෙරුවන් වැදීම
  - * නිවස, මිදුල පිරිසිදු කිරීම හා රැක බලා ගැනීම
  - * සුදුසු වාදනයකට හුරු වීම
  - * නියමිත වේලාවට ආහාර ගැනීම
  - * භාවනාවක යෙදීම
  - * විවේකය ඵලදායී ව ගත කිරීම
  - * නින්දට පෙර දත් මැද පිරිසිදු වීම
- ‘යහපත් දින වර්යාවක් ඇති ළමයකු වන්නට කැමති දැ’ යි අසමින් තමන්ට ඇති එ වැනි ගුණාංග පන්තිය ඉදිරියේ පැවසීමට අවස්ථාව දෙන්න.

පියවර 2 : • ‘යහපුරුදු’ ඇතුළත් පහත ක්‍රීඩාව කරන්නට සිසුන් යොමු කරන්න.

• ක්‍රීඩාව

මෙය තනි කකුලෙන් පනිමින් ගොස් අල්ලන සෙල්ලම කරන ආකාරයට කරන්නකි. අල්ලන ශිෂ්‍යයා ලෙස කැමැත්තෙන් ඉදිරිපත් වන ශිෂ්‍යයකු යොදා ගන්න. මිදුලේ කිසියම් සීමාවක් තුළ එම ශිෂ්‍යයා තනි කකුලෙන් පනිමින් ගොස් එක් මිතුරකු අල්ලයි. අල්ලා ගනු ලැබූ ශිෂ්‍යයා එක් යහ පුරුද්දක් කිව යුතු යි. නැති නම් ඔහු ක්‍රීඩාවෙන් ඉවත් වේ.

පියවර 4 : • සුදුසු අවස්ථාවක් තෝරා ගනිමින් (ඉතා සරල පාඨ යොදා ගෙන) මෙම ක්‍රීඩාව භාවනාව කරන්නට සිසුන් යොමු කරන්න.

• මෙම ක්‍රීඩාව භාවනාවෙන් කුඩා දරුවකුට ලැබෙන ලෞකික ආනිසංස විස්තර කරමින් භාවනා කිරීම දිරි ගන්වන්න.

නිදසුන් - සිරියාවන්ත පෙනුමක් ලැබීම, හිතවත් මිතුරන් ඇති වීම, ලෙඩ රෝග අඩු වීම, නපුරු සිහින නො දැකීම ආදිය

තක්සේරුව : • ගුරුතුමිය යහ පුරුදු ගැන මුල පුරන කතාව සෑම දරුවෙකු විසින් ම යහ පුරුද්දක් ප්‍රකාශ කරමින් නිර්මාණාත්මක ව අවසන් කිරීම.

ප්‍රායෝගික ජීවිතයේ භාවිතය සඳහා

- උදය ම පුඬු දී
- මුහුණට දිය දී
- කුල දෙවි නම දී
- ගේ දොර අම දී

(සිරිමත් - කුමාරතුංග මුනිදාස)

- උදෑසනින් අවදි වෙන්න
- දත කට මුව සෝද ගන්න
- පිරිසිදු ඇඳුමක් අඳින්න
- මම හරි ආසයි
- කොළ රොඩු හැම ඉවත ලන්න
- ඉදලෙන් අතු ගා දමන්න
- ගෙමිදුල පිරිසිදු කරන්න
- මම හරි ආසයි

8. තේමාව : ත්‍රිවිධ පුණ්‍ය ක්‍රියාවල යෙදෙමින් දැහැමි හා සුවදායී ජීවිතයක් ගත කිරීම

නිපුණතාව : ත්‍රිවිධ පුණ්‍ය ක්‍රියාවල යෙදෙමින් දැහැමි හා සුවදායී ජීවිතයක් ගත කරයි.

- ඉගෙනුම් පල :**
- දානමය පිංකමක නිරත වන විට අනුගමනය කරන වතාවත් කැමැත්තෙන් සිදු කරයි.
  - ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත ව දානමය පිංකමක නිරත වෙයි.
- ඉගෙනුම් සම්පත් :**
- දානමය පින්කමට අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය (මුතුකුඩය, පාවඩ, කරඬුව තැන්පත් කරන ස්ථානය, දැහැන් වට්ටිය, වියන ලද ගොක් අත්ත/පිරිකර යන ආදිය)
  - සිවලී මහරහතන් වහන්සේගේ පින්තූරයක්

වැදගත් - පළමුවන ශ්‍රේණියේ දී ත්‍රිවිධ පුණ්‍ය ක්‍රියා වන දානය, ශීලය හා භාවනාව අතරින් "දානය" පමණක් යොදා ඇත.

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය :

- පියවර 1 :**
- යොදා ගත් දිනයක දී ඔබේ පාසලට සමීප විහාරස්ථානයකින් ස්වාමීන් වහන්සේ නමක් වැඩම කර ගනිමින් සිසුන් ලවා පහත සඳහන් කටයුතු ඉටු වන පරිදි දානමය පින්කමක් සංවිධානය කරන්න.
    - * ධාතු කරඬුව සහ සඟරුවන සාධුකාර මැද්දේ වැඩමවීම
    - * සුදු ඇතිරිලි සහිත ආසන පිළියෙල කිරීම
    - * පා ධෝවනය හා පිසදැමීම
    - * වැද නමස්කාර කර පිළිගැනීම, පර්යංකයෙන් හිඳ ගැනීම සහ සාධු නාද පැවැත්වීම
    - * බුද්ධ පූජාව පැවැත්වීම
    - * දන් පැන් සහ පිරිකර පූජා කිරීම
    - * පැන් වැසීම
    - * ඉහත සෑම අවස්ථාවක දී ම ශාසනික වචන භාවිතය (නිදසුන් : පිරිකර, පැන්, ධෝවනය, වළඳනවා, වඩිනවා)
- පියවර 2 :**
- පින්තූරය පෙන්වමින් සිවලී මහ රහතන් වහන්සේ මීට පෙර භවවල දී පුරුද්දක් වශයෙන් දන් දීම නිසා රහත් බව ලැබූ මෙම භවයේ දී ද කවර තැනක සිටියත් දානයෙන් අඩුවක් නො වුණු බව ඇතුළත් කෙටි දහම් දෙසුමක් දරුවන්ගේ සිත් සතුටු වන ආකාරයෙන් පවත්වන ලෙස වඩමවනු ලබන ස්වාමීන් වහන්සේගෙන් ඉල්ලීමක් කරන්න.

ප්‍රායෝගික ජීවිතයේ භාවිතය සඳහා

- අවශ්‍ය විට දී තවත් අයෙකුට පරිත්‍යාග කිරීම සඳහා ද්‍රව්‍ය නිවසේ දී එක් රැස් කිරීමට උපදෙස් දීම. උදා : පැන්, පැන්සල්, පොත් වියළි ආහාර වර්ග ආදිය
- පාසලෙන් දැනුම් දෙන අවස්ථාවක දී ඒවා රැගෙන විත් වැඩිහිටි නිවාසයකට, ළමා නිවාසයකට හෝ විශේෂ අවස්ථාවක දී සතුටු සිතින් පරිත්‍යාග කිරීමට යොමු කිරීම.

9. තේමාව : සුවිශේෂ බුදුවදන් හදාරමින් ධර්මචාරී ජීවිතයක් ගොඩ නගා ගැනීමට ක්‍රියා කිරීම

නිපුණතාව : සුවිශේෂ බුදු වදන් හදාරමින් ධර්මචාරී ජීවිතයක් ගොඩ නගා ගැනීමට ක්‍රියා කරයි.

ඉගෙනුම් ඵල :

- බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කර ඇති සුවිශේෂ බුදුවදන් කිහිපයක් ප්‍රකාශ කරයි.
- යහපත් වචන කතා කිරීමේ අගය පිළිබඳ හැඟීමෙන් කතා කරයි.

ඉගෙනුම් සම්පත් :

- “සාධු වාචාය සංවරෝ” පාඨය ලියූ කාච්ඡකක්
- නන්දිවිසාල ජාතක කතා පුවතට අදාළ රූප රාමු
- අපාය හා දිව්‍ය ලෝකය පිළිබඳව අවබෝධ කරදිය හැකි රූප රාමු

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය :

පියවර 1 :

- අප කතා කරන හොඳ වචන මොනවා දැයි දරුවන්ගෙන් අසමින් ගැලපෙන වචන කිහිපයක් දරුවන්ට ප්‍රදර්ශනය කරන්න.
- “රාහුල පොඩි හාමුදුරුවෝ” හැම විට ම හොඳ වචන කතා කළ බව මතකයට නංවන්න.
- සාම කුමාරයා ද සතුන්ට ආදරයෙන් කතා කළ බව සිහිපත් කරන්න.

පියවර 2 :

- “සාධු වාචාය සංවරෝ” යන පාඨය භාවිත කරමින් වචනයෙන් සංවරවීම වැදගත් යන හැඟීම තහවුරු කරන්න.

පියවර 3 :

- නන්දිවිසාල ජාතක කතාව සිසුන්ට ඉදිරිපත් කරන්න.
  - * නන්දිවිසාල ගැල් පන් සියයක් එකවර ඇදිය හැකි ශක්තිමත් ගවයෙක්.
  - * එහෙත් පරුෂ වචනයෙන් කතා කළ විට ගවයා ගැල ඇද්දේ නැති බව
  - * යහපත් වචන කතා කළ විට ගවයා ගැල් පන් සියය ම එකවර ඇද්ද බව
  - * කිසි ම කෙනෙක් නරක වචනවලට කැමති නැති බව
- “වචනයෙන් කෙරෙන වැරදිවලින් වැලැකීම ඉතා හොඳයි” යන්න ‘සාධු වාචාය සංවරෝ’ නම් බුදු වදනෙහි තේරුම බව පැහැදිලි කර දෙමින් එම වචනය භාවිත කිරීමේ අගය පිළිබඳ ව කියා දෙන්න.

පියවර 4 :

- අපාය හා දිව්‍ය ලෝකය පිළිබඳ රූප රාමු භාවිත කර හොඳ වචන කතා කරන අයට දෙවිවරු කැමති වන බවත්, නරක වචන කතා කරන අයට අපායේ දුක් විඳින්නට සිදුවන ආකාරයක් ගැලපෙන පරිදි කියා දෙන්න.

ප්‍රායෝගික ජීවිතයේ භාවිතය සඳහා

- සතියක් ඇතුළත දරුවන් භාවිත කළ යහපත් වචන එකතු කර ඒවා පන්තියට ඉදිරිපත් කරන්නට/ප්‍රදර්ශනය කරන්නට අවස්ථාව දීම.

10. තේමාව : ශ්‍රී ලංකාවේ ඓතිහාසික සිද්ධස්ථාන හැඳින්වීම සහ සුරකිමින් හා අගයමින් වන්දනා කිරීම

නිපුණතාව : ශ්‍රී ලංකාවේ ඓතිහාසික සිද්ධස්ථාන හැඳින්වීම සහ සුරකිමින් හා අගයමින් වන්දනා කරයි.

- ඉගෙනුම් ඵල :**
- ජය ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ අප රටට වැඩිම කළ ආකරය පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරයි.
  - ජය ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේගේ ඓතිහාසික වටිනාකම පිළිබඳ ව ශ්‍රද්ධාවෙන් යුතුව කතා කරයි.
  - ජය ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ වැඩ සිටින්නේ අනුරාධපුරයේ මහමෙවුනා උයනේ බව ප්‍රකාශ කරයි.
  - රුවන්වැලි මහා සෑය ඉදිකිරීම පිළිබඳ ඓතිහාසික කතාව ප්‍රකාශ කරයි.
  - රුවන්වැලි මහා සෑයේ තැන්පත් කර ඇති බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ධාතුන් වහන්සේලා පිළිබඳ ව ශ්‍රද්ධාවෙන් කතා කරයි.
  - ජය ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේත්, රුවන්වැලි මහා සෑයත් ශ්‍රද්ධාවෙන් යුතුව වන්දනා කරයි.
  - බෞද්ධ පූජනීය ස්ථාන අපගේ උරුමයක් ලෙස සලකා ආරක්ෂා කළ යුතු බව යෝජනා කරයි.

- ඉගෙනුම් සම්පත් :**
- විශාල ලෙස සකස් කරගත් ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේගේ හා රුවන්වැලි මහා සෑයේ පින්තූරයක්
  - සංසමිත්තා තෙරණින් වහන්සේ අප රටට ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ වැඩිම කරවීමේ පින්තූරයක්
  - පූජනීය ස්ථාන ඇතුළත් ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය තැටි/සංයුක්ත තැටි
  - කළු කොළයක්, සුදුපාට සවි කඩදාසි, ගම්, කතුරු

10.1 ජය ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය :

- පියවර 1 :**
- ජය ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ පිළිබඳ සිසුන් දන්නා තොරතුරු විමසන්න.
- පියවර 2 :**
- පසුව ශ්‍රී මහා බෝධී රාජ්‍යාණන් වහන්සේ ගේ ඡායාරූපය සහ සංසමිත්තා තෙරණින් වහන්සේ අපේ රටට ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ වැඩිම කරවීමේ පින්තූරය ප්‍රදර්ශනය කර ඒ පිළිබඳ ඓතිහාසික කතාව පහත සඳහන් කරුණු ද ඇතුළත් වනසේ කියා දෙන්න.
  - ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ රැගෙන සංසමිත්තා තෙරණින් වහන්සේ අපේ රටට වැඩිම කරවීම 'දුමින්දාගමනය' ලෙස හඳුන්වන බව
  - අනුරාධපුරයේ මහමෙවුනා උයනේ වැඩ සිටින ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ මුළු ලෝකයේ ම ගෞරවයට ලක් ව ඇති ආරක්ෂා කළ යුතු පූජනීය වස්තුවක් බව
  - දැනට ලෝකයේ ඇති පැරණිතම පූජනීය වෘක්ෂය ජය ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ බව

පියවර 3 : • ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේගේ රූප රාමුව භාවිත කරමින් ශ්‍රද්ධාවෙන් යුතුව වන්දනා කරවන්න. එයට පහත සඳහන් කවිය ද අදාළ කරගන්න.

සිලි සිලි හඬ පැතිරෙන්නේ
මෙත් සිසිලකි මතු වන්නේ
සිරිමා බෝ සමිඳුන්ගේ
සාදු සාදු නමදින්නේ

10.2 රුවන්වැලි මහා සෑය

ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රමවේදය :

පියවර 1 : • රුවන්වැලි සෑය යන නම සැදුණ ආකාරයත්, දුටුගැමුණු රජතුමා විසින් මෙය ඉදිකරන ලද බවත් සරල ව දරුවන්ට කියා දෙන්න.

පියවර 2 : • රුවන්වැලි මහා සෑය ගැන සීයා/අත්තා කිවූ පහත කතාව දරුවන්ට කියා දෙන්න.
'ඔන්න අහගන්න දුවේ පුතේ, කිරි බැබලෙන රුවන්වැලි සෑය ගැන. ඔය වෛතය රාජයාණන් වහනසේ, එසේ මෙසේ වෙහෙරක් නෙවෙයි. මහානුභාවසම්පන්න සෑයක්.'

'රුවන්වැලි සෑය මැද මහ විසාල ධාතු ගර්භයක් නො වැ තියෙන්නේ. ඔතැන තියෙනවා පත්තු කරලා තියාපු රත්තරන් පහනක්. ඒක කිසි දාක නිවෙන්නේ නැහැ ලු. මේ දැනුත් ඒක පත්තු වෙනවා. ඒ විතරක් යැ. මැණික් ඔබ්බවලා, රත්තරනින් හදාපු ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේ ගේ පින්තූරයකුත් තියෙනවා. අප්පේ... බලන්න එපා යැ ආලෝකේ. රුවන්වැලි සෑයේ ධාතු ගර්භය ඇතුළේ සම්මා සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ ගේ ධාතුන් වහන්සේලා පුරවාපු රත්තරන් භාජනයකුත් තැන්පත් කරලා තියෙනවා. අන්න ඒක තමයි වටිනා ම දේ. මේ දරුවෝ දන්නවා ද... ඔය ධාතු පුරවපු භාජනය අරගෙන ආවේ තව්තිසා දිව්‍ය ලෝකයේ ඉඳලා.'

'සාදු ! සාදු !! සාදු !!!' 'සාදු ! සාදු !! සාදු !!!' (උපවංසය ඇසුරෙනි)

- එම කතාව දරුවන්ට විත්ත රූප මැවෙන සේ විත්තාකර්ෂණීය ලෙස ඉදිරිපත් කරන්න.
- රුවන්වැලි මහා සෑයේ ආශ්වර්යය පිළිබඳ සිසුන් සමග සාකච්ඡා කරන්න.

පියවර 3 : • කළු කඩදාසියක් මත අදින ලද 'වෛතයේ රූප සටහන' පිරෙන සේ , (කළු කියා සාදා ගත්) සුදු පැහැති සවි කඩදාසි ගුලි ඇලවීමට සිසුන් සාමූහික ව යොදවන්න.
• එම නිර්මාණය මත 'රුවන්වැලි මහා සෑය' යනුවෙන් ලොකු අකුරින් ලියා පන්තියේ ඉහළ තැනක ප්‍රදර්ශනය කරන්න.

පියවර 4 : • රුවන්වැලි මහා සෑයේ රූපරාමුව භාවිත කරමින් ශ්‍රද්ධාවෙන් යුතුව ව වන්දනා කරවන්න. එයට පහත සඳහන් කවිය ද අදාළ කරගන්න.

කිරි පාටින් බැබලෙන්නේ
සම්බුදු ගුණ පැතිරෙන්නේ
රන්මැලි සෑ සමිඳුන්ගේ
සාදු සාදු නමදින්නේ

ප්‍රායෝගික ජීවිතයේ භාවිතය සඳහා

- ශ්‍රී ලංකාවේ ඓතිහාසික සිද්ධස්ථානවල ඡායාරූප එකතු කර බිත්ති පුවත්පතේ ප්‍රදර්ශනය කිරීමට අවස්ථාව දෙන්න.

තක්සේරු කිරීම

1.0 හැඳින්වීම

සිසු ඉගෙනුම් ප්‍රගතිය ඇතුළු වෙනත් අධ්‍යාපනික වශයෙන් වැදගත් වූ තීරණ ගැනීම සඳහා තොරතුරු රැස් කිරීම අවශ්‍ය ය. “තක්සේරු කිරීම” යනුවෙන් මෙහි අදහස් කෙරෙනුයේ මෙවන් අරමුණකින් යුක්ත ව තොරතුරු රැස් කිරීමේ ක්‍රියාවලියටයි.

ගුරුවරයකුට සිසු ඉගෙනුම් ප්‍රගතිය පිළිබඳ ව තීරණ ගැනීම සඳහා තොරතුරු රැස් කිරීමට යොදා ගත හැකි ක්‍රම රාශියක් ඇත. මෙම ක්‍රම සියල්ල පුළුල් වශයෙන් අංශ දෙකක් යටතේ වර්ගීකරණය කළ හැකි ය.

- i. විශේෂ පූර්ව සූදානමකින් තොර ව, සිසුන් ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ යෙදී සිටින විට ඊට බාධා නොවන පරිද්දෙන් තොරතුරු රැස් කිරීම - අවිධිමත් තක්සේරු කිරීම.
- ii. පූර්ව සූදානමකින් හා සැලැස්මකින් යුතුව, ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය තාවකාලික ව නතර කොට, මුළු අවධානය ඒ කෙරෙහි යොමුකොට තොරතුරු රැස් කිරීම - විධිමත් තක්සේරු කිරීම.

එමෙන් ම, ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියේ දී තක්සේරු කිරීම විවිධ අවස්ථාවල දී සිදු කළ හැකි ය.

- ඉගෙනුම් කොටසක් ආරම්භ කිරීමට ප්‍රථම (සූදානම සහ පූර්ව සාධනය සොයා බැලීමට)
- යම් ඉගෙනුම් අදියරක් අතරතුරෙහි නිතර නිතර (සිසු ඉගෙනුම් ප්‍රගතිය හා ඉගෙනුම් දුෂ්කරතා සොයා බැලීමට)
- ඉගෙනුම් අදියරක් අවසානයේ දී (සිසුන් යම් ඉගෙනුම් කොටසක් කොතෙක් දුරට සාර්ථක ව ඉගෙන ගෙන ඇත්දැයි සොයා බැලීමට)

මේ අනුව තක්සේරු කිරීමේ ආකාර කිහිපයක් හඳුනා ගත හැකි ය. ඒවා අතුරෙන් අවිධිමත් ලෙස නිරන්තරයෙන් හෝ අඛණ්ඩ ව හෝ සිදු කෙරෙන තක්සේරු කිරීමට ප්‍රාථමික පළමු ප්‍රධාන අවධියේ දී විශේෂ ස්ථානයක් හිමි වේ.

2.0 අවිධිමත් - අඛණ්ඩ තක්සේරු කිරීම

2.1 තොරතුරු රැස් කිරීම

“අවිධිමත් - අඛණ්ඩ තක්සේරු කිරීම” යටතේ යොදා ගත හැකි ක්‍රම අතුරෙන් පළමු වන ප්‍රධාන අවධිය සඳහා පහත සඳහන් ඒවා වැදගත් වේ.

- සිසුන් නිරීක්ෂණය
  - * කණ්ඩායම් වශයෙන් ක්‍රියාකාරකම්වල නිරතව සිටින විට
  - * සෙල්ලම්/විනෝදජනක වැඩවල යෙදී සිටින විට
  - * ස්වාධීන ව අසුන්ගත වැඩවල යෙදී සිටින විට

මෙහි දී එක් අවස්ථාවක දී ගුරුවරයාගේ අවධානය යොමු විය යුත්තේ තනි සිසුවෙකුට මෙන් ම තනි ක්‍රියාවලියකට ය.

- පැවරුම්, ගෙදර වැඩ, අසුන්ගත වැඩ යනාදිය ලකුණු කිරීම. මෙහි දී සිසුන් විසින් කරනු ලබන වැරදි හා ඔවුන්ගේ සංකල්ප පිළිබඳ අනවබෝධය කෙරෙහි ගුරුවරයාගේ විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතු ය. වැරදි සිදු කිරීමට හෝ සංකල්ප අනවබෝධයට මුල් වූ හේතු සොයා ඒවාට ඉක්මණින් පිළියම් යෙදීමට පියවර ගැනීම අවශ්‍ය ය.
- සිසුන් සමග තනි තනි ව හා කණ්ඩායම් වශයෙන් කතා බහ කිරීම.
- සිසුන්ට වාචික ප්‍රශ්න ඉදිරිපත් කිරීම.
- සිසුන්ට සවන් දීම (සිසු - සිසු සාකච්ඡා, කණ්ඩායම් වැඩ අවස්ථාවන්හි දී)

- සිසුන් පන්තිය ඉදිරියේ දී කරනු ලබන ඉදිරිපත් කිරීම්, ආදර්ශන යනාදිය නිරීක්ෂණය හා ඒවාට සවන් දීම.
- සිසුන් නිර්මාණය කරනු ලබන ආකෘති යනාදිය පරීක්ෂා කිරීම හා ඒවා නියැදියක් එක් රැස් කර තැබීම.
- සිසු පැවරුම් හා වෙනත් නිර්මාණ සම්බන්ධ විශේෂ ලිඛිත වැඩ පත්‍රිකා ගොනු කර තැබීම (කාර්ය සාධන ගොනුව)

මෙවන් ක්‍රම යොදා තොරතුරු රැස් කිරීමේ දී සැමවිට ම ඉලක්ක කර ගත යුත්තේ ඉගෙනුම් අභිමතාර්ථ හා නිර්ණායකයන් ය.

එක් එක් සිසුවා යම් විෂයයක් යටතේ නිර්දේශිත එක් එක් ඉගෙනුම් අභිමතාර්ථය වෙත සාර්ථක ව ළඟා වී ඇත් ද, නැතහොත් ඒ සම්බන්ධ ව දුෂ්කරතා ප්‍රදර්ශනය කරන්නේ ද යන්න තීරණය කර. එම තීරණ සුදුසු ලෙස සටහන් කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ.

2.2 තොරතුරු වාර්තා කිරීමේ පත්‍රිකාව හා එය ප්‍රයෝජනයට ගැනීම

මෙම විෂය යටතේ, එක් එක් ඉගෙනුම් අභිමතාර්ථයට අදාළ ව එක් එක් සිසුවා සම්බන්ධයෙන් රැස් කරන තොරතුරු විධිමත් ව වාර්තා කර තැබීම සඳහා මෙහි අග ආකෘති පත්‍රයක් සපයා ඇත.

ඔබ රැස් කරන තොරතුරු ඇසුරෙන් පහත සඳහන් තීරණ අතරින් එකක් තෝරා ගෙන අදාළ කොටුවේ යෝජිත සංකේතය යෙදීමෙන් එය වාර්තා කරන්න.

තීරණය	සංකේතය
ප්‍රවීණතා මට්ටමට පැමිණ ඇත	√
ප්‍රවීණතා මට්ටමට පැමිණ නැත	•

යම් ශිෂ්‍යයකු සඳහා "•" සලකුණ යොදා ඇති සෑම අවස්ථාවක් කෙරෙහි ම ගුරුවරයාගේ විශේෂ අවධානය යොමු විය යුතු ය. සිසුවා මුහුණපාන දුෂ්කරතාව හඳුනා ගෙන එයට පිළියම් යොදා එම සිසුවා නැවත තක්සේරුවට භාජන කළ යුතු ය. එම "•" සංකේතය අනතුරු ව "√" සංකේතයක් බවට වෙනස් කිරීමට හැකි වන තෙක් මෙම ක්‍රියාවලිය දිගට ම සිදු කිරීම ගුරුවරයාගෙන් අපේක්ෂා කෙරේ.

එමෙන් ම, යම් ඉගෙනුම් අභිමතාර්ථයක් කෙරෙහි පන්තියේ සිසුන් වැඩි දෙනෙකු "•" සංකේත ලබා ඇත්නම්, එසේ වීමට ගුරුවරයාගේ ඉගැන්වීම් ක්‍රම බලපාන්නට ඉඩ ඇත. එම නිසා, එවැනි අවස්ථාවල දී තම ඉගැන්වීම් ක්‍රම ගැන නැවත සලකා බලා සුදුසු පරිදි වෙනස් කිරීම් ඇති කිරීම ද අපේක්ෂා කෙරේ.

2.3 කෙටි සටහන් ලිවීමෙන් වාර්තා තැබීම

එක් එක් සිසුවා සම්බන්ධයෙන් කැපී පෙනෙන යම් තොරතුරක් වෙතොත් ඒවා පමණක් පිළිබඳ ව කෙටි සටහන් ලිවීම මෙහි දී අපේක්ෂා කෙරේ. යම් සිසුවකු ප්‍රදර්ශනය කරනු ලබන විශේෂ දක්ෂතා හෝ දුර්වලතා හෝ හැසිරීම් හෝ වෙනත් ඒවා මෙම ගණයට ඇතුළත් වේ. එක් එක් සිසුවා වෙනුවෙන් පිටුවක් හෝ දෙකක් බැගින් වෙන් කර ඇති පොතක හෝ ලිපි ගොනුවක මෙම සටහන් ඇතුළත් කළ හැකි ය. එසේ කිරීමේ දී දිනය සහ විශේෂ නිරීක්ෂණය පිළිබඳ කෙටි විස්තරයක් ක්‍රමානුකූල ව සටහන් කිරීම වැදගත් ය.

3.0 වෙනත් කරුණු

- විශේෂයෙන් පන්තිය සුදානම් කර, නිර්දේශිත කාලයක් තුළ සම්පූර්ණ කළ යුතු විධිමත් ලිඛිත පරීක්ෂණ පැවැත්වීම මෙම අවධියේ දී නුසුදුසු ය. එබැවින් තුන්වන වාරයට ප්‍රථම එවැනි පරීක්ෂණ පැවැත්වීමෙන් වලකින්න.
- බාහිර ව සකස් කරන ප්‍රශ්න පත්‍ර පරීක්ෂණ සඳහා යොදා ගැනීමෙන් වලකින්න. මෙහි දී ප්‍රමුඛත්වය ලැබිය යුත්තේ පන්තියේ හෝ පාසලේ ගුරුවරුන් විසින් නිර්මාණය කරන ලද තක්සේරු කිරීමේ උපකරණවලට ය.
- එක් සිසුවකුගේ ඉගෙනුම් ප්‍රගතිය තවත් සිසුවකුගේ ඉගෙනුම් ප්‍රගතිය සමඟ සැසඳීමෙන් අධ්‍යාපනික වශයෙන් වැදගත් වූ තීරණ ලබා ගැනීම අසීරු ය. එම නිසා සිසු - සිසු සාධන සැසඳීමෙන් වලකින්න.
- එක් සිසුවකුගේ වර්තමාන සාධන මට්ටම එම සිසුවාගේ ම පූර්ව සාධන මට්ටම් සමඟ සැසඳීමෙන් ප්‍රයෝජන ලබා ගත හැකි හෙයින් ඒ පිළිබඳ ව අවධානය යොමු කරන්න.

බුද්ධ ධර්මය තක්සේරු කිරීමේ පත්‍රිකාව

						<div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;"> <div style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">මගේ මතය</div> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <p>ප්‍රතිභාව</p> <p>ප්‍රතිභාව</p> <p>ප්‍රතිභාව</p> <p>ප්‍රතිභාව</p> </div> </div>
						1. වෙසක් පොහොය දිනයේ වටිනාකම පවසා ආගමික වතාවත්වල යෙදෙයි.
						2. බුදුරජාණන් වහන්සේගේ මහා කරුණා ගුණය පෙන් වූ අවස්ථාවක් නම් කරයි.
						3. රාහුල පොඩි හාමුදුරුවන්ගේ හොඳ පුරුදු ජීවිතයට එකතු කර ගනියි.
						4. පොසොන් පොහොයේ වැදගත්කම ප්‍රකාශ කරයි.
						5. විහාරස්ථානයේ ක්‍රීඩා වෛතාන අනුපිළිවෙලට වන්දනා කරයි.
						6. තම ආහාරයෙන් කොටසක් දන් දෙයි.
						7. දෙමාපියන්ට සැලකීම ඉතා වටිනා ගුණාංගයක් බව ප්‍රකාශ කරයි.
						8. දිනපතා සාමූහික වන්දනාවේ යෙදෙයි. මෙන් වඩයි.
						9. මව්පියන්ගේ වටිනාකම අගය කරමින් දිනපතා වැදීමේ පුරුද්ද ඇති කර ගනියි.
						10. පන්සිල් පදවල පළමු ශික්ෂාපදයේ තේරුම පවසයි.
						11. බෞද්ධ උපදේශ කාව්‍යයක් කටපාඩමින් ගායනා කරයි.
						12. පාසලේ දී හා නිවසේ දී යහපත් වචන කතා කරයි.
						13. පුරුද්දක් ලෙස උදෑසන අවදි වෙයි.
						14. ශාසනික වචන භාවිත කරයි.
						15. බෞද්ධ කලා නිර්මාණයක් සාදා ඒ ගැන කතා කරයි.
						16. බෞද්ධ දරුවකු ලෙස පරිසරය පිවිතුරු ව තබා ගැනීමට දායක වෙයි.
						17. පෙරහරක දක්නට ලැබෙන ලක්ෂණ කියයි.
						18. අනුරාධපුරයේ ශ්‍රී මහා බෝධීන් වහන්සේගේ, රුවන්වැලි මහා සෑයේ වටිනාකම පිළිබඳ කතා කරයි.